პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

 კვირა 20 აგვისტო 1939 წ. № 190 (5590) ფასი 10 კაპ.

გავაძლიეროთ ხელმძღვანელობა პარტიული პროპაგანდისადმი

ლენინ-სტალინის დიადი პარტია ყოველთვის მზრუნველობით ეკიდებოდა და ეკიდება კადრების თეორიულ გამობრძმედას, ვინაიდან არ შეიძლება იყო ნამდვილი ხელმძღვანელი-ბოლშევიკი, თუ არ იცნობ მოვლენათა კანონზომიერებას, თუ არ იცი საით და როგორ ვითარდებიან ისინი. „იდეური გამობრძმედა საბჭოთა ადამიანებს ჩაუნერგავს საბჭოთა მოქალაქის ღირსების გრძნობას და თავისი ძალებისადმი რწმენას. ისე, როგორც არასოდეს, განსაკუთრებული ძალით გაისმის ახლა ამხანაგ სტალინის სიტყვები იმის შესახებ, რომ თეორია პრაქტიკოსებს აძლევს ორიენტირების ძალას, რწმენას საკუთარი თავისადმი, პერსპექტივას, უნარს არა მარტო დაინახონ, არამედ წინასწარ განსჭვრიტონ კიდეც მოვლენები“ (ჟდანოვი).

საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის სტალინური სახელმძღვანელოს გამოსვლის შემდეგ მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორიის დაუფლების საქმე უდიდესი გაქანებით წავიდა წინ. ამ მხრივ პარტიულმა ორგანიზაციებმა და წევრებმა ინდივიდუალურად მოუშავე ამხანაგებმა დააგროვეს მდიდარი გამოცდილება. საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის გასული წლის 14 ნოემბრის დადგენილების შემდეგ საქართველოს პარტიულმა ორგანიზაციებმა ჩაატარეს დიდი და სერიოზული მუშაობა. მარქსიზმ-ლენინიზმის სიტყვიერ და ბეჭდვითს პროპაგანდაში ჩაბმულია პარტიის საუკეთესო ძალები. გაიზარდა ინტერესი თეორიული ლექციებისადმი, მათ დიდის ხალისითა და მონდომებით უსმენენ. საკმარისია ითქვას, რომ საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ლექტორთა ჯგუფის მიერ 7 თვის განმავლობაში ჩატარებულ ლექციებს დაესწრო 68.000 კაცი. ფასიანი ლექციები, როგორც წესი, თბილისში ბათუმში, ქუთაისში და სოხუმში ყოველთვის დიდძალ ხალხს იზიდავს. ყოველივე ეს იმას მოწმობს, რომ პარტიისა და საბჭოთა-სამეურნეო კადრებმა სერიოზულად მოჰკიდეს ხელი მარქსიზმ-ლენინიზმის დაუფლებას, კოლოსალურად გაიზარდა მოთხოვნილება თეორიულ სტატიებზე და წიგნებზე, დაიწყო ახალი აღმავლობა მარქსიზმ-ლენინიზმის დაუფლების საქმეში.

მაგრამ მარქსიზმ-ლენინიზმის პროპაგანდას ადგილებზე ჯერ კიდევ ახასიათებს მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებანი. ზოგიერთმა პირველადმა პარტიულმა ორგანიზაციამ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მითითება მარქსიზმ-ლენინიზმის დაუფლების ფორმის ნებაყოფლობის შესახებ გაიგო როგორც ნებაყოფლობა პარტიის წევრისა არ იმუშაოს მარქსისტულ-ლენინური თეორიის დაუფლებაზე. არასწორად გაიგო რა თავისი მოვალეობა პარტიული პროპაგანდის ხელმძღვანელობის საქმეში, ზოგიერთი პირველადი პარტიული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი განზე გადგა და დაიკავა „ჩაურევლობის“ პოზიცია. იმის შიშით, რომ „შემოწმება“ არ გამოვიდესო, გაურბიან გაიგონ ვინ როგორ ძეცადინეობს თეორიის დაუფლებაზე, ვის რაში სჭირდება დახმარება. საქფილეგთის (თბილისი) პარტორგანიზატორი ირწმუნებოდა, რომ მათთან ყველა კომუნისტი დამოუკიდებლად მუშაობს მარქსიზმ-ლენინიზმის დაუფლებაზე, მაგრამ სინამდვილემ დაგვანახვა, რომ მათ სერიოზულად ჯერ არ მოუკიდიათ ხელი საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის შესწავლისათვის. ზოგიერთი პირველადი პარტორგანიზაციების ხელმძღვანელებმა, შეადგინეს რა წიგნზე დამოუკიდებლად მომუშავე ამხანაგების სია, ამით ამოწურულად ჩასთვალეს თავიანთი მოვალეობა. დროა შევიგნოთ ის ჭეშმარიტება, რომ ისტორიისა და პარტიის თეორიის დამოუკიდებლად შესწავლისადმი ხელმძღვანელობა უპირველეს ყოვლისა ნიშნავს იცოდე თუ ვინ როგორ მუშაობს მარქსისტულ-ლენინური თეორიის დაუფლებაზე და სისტემატურად ეხმარებოდე მათ. ხოლო იმისათვის, რომ გაიგო, თუ ვინ როგორ მუშაობს მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორიის დაუფლებაზე ამისათვის სრულებითაც არ არის საჭირო კაზიონური შემოწმება, არამედ საჭიროა პარტიული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი იწვევდეს დამოუკიდებლად მომუშავე ამხანაგების თათბირებს, მართავდეს მათთან საუბრებს, ისმენდეს მოხსენებას პარტიული პროპაგანდის შესახებ და სხვ. ლაპარაკია იმის შესახებ, რომ პარტიულ ორგანიზაციაში შეიქმნას ისეთი ატმოსფერო, რომ თვითეული კომუნისტი გრძნობდეს უდიდეს პასუხისმგებლობას მარქსიზმ-ლენინიზმის დაუფლების საქმეში.

პარტიული პროპაგანდის ნაკლი ავრეთვე იმაში მდგომარეობს, რომ ზოგან ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევენ ლექციების მოსმენის ორგანიზაციის საქმეს. გამოედევნენ რა ლექციების რაოდენობას, ხშირად ივიწყებენ ხარისხს და მათი მაღალი იდეურობის საკითხს.

ლექციების ჩატარებისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებას მოწმობს ასეთი ფაქტიც: ბათუმის რკინიგზის დაცვის პარტბიუროს მდივანმა ამხ. კვაჭაძემ გააკრა განცხადება, სადაც ლექციის ნაცვლად აღნიშნული იყო, რომ მოწვეულია ღია პარტიული კრება, ხოლო დღის წესრიგი ასე იყო აღნიშნული: „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის“ პირველი თავის შემოწმება“(?!). ზოგან სწორედ იმ დღეს, როდესაც ლექციაა დანიშნული, იწვევენ კრებებს და სხვადასხვა სახის თათბირებს. ამხ. ვორშილოვის სახელობის კოლმეურნეობაში გეგმით გათვალისწინებული იყო კონსულტაციის ჩატარება „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ მეორე თავის მიხედვით, ხოლო ქობულეთის რაიკომმა იმ დღეს აცნობა ორგანიზაციას, რომ ჩატარდება არა კონსულტაცია, არამედ ლექცია. იმის გამო, რომ ზოგან ლექციის ორგანიზაციის საქმეს არ აქცევენ ჯეროვან ყურადღებას, იგი ხშირად ჩაიშლება ან გადაიდება ხოლმე.

ცნობილია, რომ პარტიული პროპაგანდა მაღალ დონეზე დგას იქ, სადაც ამ საქმეს პირადად პირველადი პარტორგანიზაციის მდივნები, უშუალოდ რაიკომის მდივნები ხელმძღვანელობენ. აქ დიდი როლი შეიძლება ითამაშოს პირადი მაგალითის ძალამ. თუ თვითონ პარტიიურის მდივანი არ სწავლობს, არ იღებს აქტიურ მონაწილეობას ლექციებში, თეორიულ კონფერენციებში, — გასაგებია, რომ იქ თეორიის დაუფლება არ იქნება სათანადო სიმაღლეზე დაყენებული. ფოთის წყალსადენის პარტორგი ამხ. ქ. ჩაჩავა ჯერ ერთხელაც არ დასწრებია ლექციებს, არ მუშაობს თავის თავზე, არ უჩვენებს სხვებს მაგალითს მარქსიზმ-ლენინიზმის დაუფლების საქმეში. ბაძავენ რა თავის ხელმძღვანელს, არც სხვები იწუხებენ თავს. ამ ორგანიზაციიდან თითქმის არცერთი კომუნისტი არ ყოფილა ლექციებზე, კონსულტაციებზე, არ იწვევენ ინდივიდუალურად მომუშავე ამხანაგების თათბირებს.

მარქსიზმ-ლენინიზმის პროპაგანდა მთელი პარტიის საქმეა. ამ საქმეში არ შეიძლება დავუშვათ რაიმე „კამპანიურობა“. ზოგან არის მიდრეკილება, რომ ზაფხულთან დაკავშირებთ შეასუსტონ პარტიული პროპაგანდა.

მეტად დიდია ბოლშევიკური პრესის მოვალეობა და ამოცანები. სოფლის, საქალაქო, რაიონული გაზეთები ვალდებული არიან მიაწოდონ ჩვენს მკითხველებს მაღალხარისხოვანი თეორიული სტატიები და განაზოგადონ ის მდიდარი გამოცდილება, რომელიც გვაქვს პარტიული პროპაგანდის საქმეში, დაუწყობლად გააკრიტიკონ პარტიული პროპაგანდის ნაკლოვანებები და ამით აღმოუჩინონ დახმარება პარტიულ ორგანიზაციებს.

მეტად დიდია ამჟამად პარტიული პროპაგანდის ამოცანები, მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების მომავალი არჩევნებისათვის მზადებასთან დაკავშირებთ. პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელები ვალდებული არიან იმ პირთა დასახმარებლად. რომლებიც დამოუკიდებლად სწავლობენ მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების დებულებას, სისტემატურად მოაწყონ ჯგუფური და ინდივიდუალური კონსულტაციები, ხოლო იმათთვის, ვინც მოისურვებს აღნიშნული დებულების წრეებში შესწავლას, მოაწყონ ეს წრეები (დროებით) და უზრუნველჰყონ ისინი პროპაგანდისტული კადრებით.

ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ არსებითად ვუხელმძღვანელოთ მარქსიზ?-ლენინიზმის დაუფლების საქმეს და ამით ხელი შევუწყოთ ჩვენი კადრების თეორიულ გამობრძმედას.

საკლესი უარჰყოფს

ამ უკანასკნელ დღეებში პოლონურმა გაზეთებმა „პოლსკა სბროიანამ“, „ექსპრეს პორანმ“, „კურიერ ვარშავსკიმ“ გამოაქვეყნეს ცნობა იმ უთანხმოებათა შესახებ, რომლებიც წარმოიშვა, ერთი მხრივ, საბჭოთა სამხედრო დელეგაციასა და, მეორე მხრივ, საფრანგეთისა და ინგლისის სამხედრო მისიებს შორის მოსკოვში მიმდინარე მოლაპარაკების მსვლელობისას იმასთან დაკავშირებით, რომ სსრ კავშირი ვითომ მოითხოვს ინგლისისა და საფრანგეთის სამხედრო დახმარებას იმ შემთხვევისათვის, თუ შორეულ აღმოსავლეთში ომი ატყდა. საკლესს დავალებული აქვს განაცხადოს, რომ ეს ცნობა თავიდან ბოლომდე მთლად მოჭორილია, ხოლო ნამდვილად არსებული უთანხმოებანი სულ სხვა საკითხს ეხებიან და მათ შორეული აღმოსავლეთის საკითხთან არავითარი დამოკიდებულება არა აქვთ.

მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერის მასალები

სახალხო მეურნეობის აღრიცხვის 48 სამმართველომ უკვე დაამთავრა მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერის მასალების დაშიფრა და ეს მასალები მექანიზებული დამუშავებისათვის გადასცა სამანქანო-საღრიცხვო სადგურებს. აგვისტოში თავის მასალებს გადასცემს ყველა დანარჩენი სამმართველო.

აღწერის ყველა მასალის მექანიზებული დამუშავება 1940 წლის 1 ივნისისათვის დამთავრდება.

ქრონიკა

18 აგვისტოს მოსკოვში სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე ჩამოვიდა ფინეთის მიწათმოქმედების მინისტრი ბ-ნი პ. ვ. ხეიკინენი სეიმის დეპუტატის ბ-ნ ა. ინკილის თანხლებით. ლენინგრადის ვაგზალზე ბ-ნ პ. ვ. ხეიკინენს შეხვდნენ: მიწათმოქმედების სახალხო კომისრის მოადგილე ამხ. ვასინი, საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატის საოქმო განყოფილების გამგე ამხ. ბარკოვი, უცხოეთთან კულტურული ურთიერთობის სრულიად-საკავშირო საზოგადოების თავმჯდომარის მოვალეობათა ამსრულებელი ამხ. სმირნოვი და ფინეთის მისიის შემადგენლობა ბ-ნ იდმანის მეთაურობით. (საკდესი).

მესამე ხუთწლედის სესხი

(მეორე ფლის გამოუშვება)

18 აგვისტოს საღამოსათვის საქართველოში მესამე ხუთწლედის მეორე წლის გამოშვების სესხზე ხელმოწერის თანხამ მიაღწია 121.436.000 მანეთს. თბილისში ახალ სესხზე ხელმოწერის თანხა შეადგენდა 44.085.000 მანეთს, აფხაზეთში — 10.707.000 მანეთს და აჭარაში — 8.205.000 მანეთს.

ამავე რიცხვისათვის რესპუბლიკის ქალაქებში ახალ სესხზე ხელმოწერის თანხა შეადგენდა 101.435.000 მანეთს, ხოლო სოფლად — 20.001.000 მანეთს.

მარჯანიშვილის სახელობის თეატრის გასტროლები მოსკოვში

მოსკოვი, 19 აგვისტო (**ბილდაპარატით ჩვენი საკ. კორ.**). გუშინ მარჯანიშვილის სახელობის თეატრმა მოსკოველ მაყურებელს უჩვენა „ურიელ აკოსტას“ დადგმა. დარბაზი სავსე იყო მაყურებლებით.

დღეს მესამედ მიდის „ნაპერწკლიდან“. გაზეთი „სოვეტსკოე ისკუსტვო“ ათავსებს ამ სპექტაკლისადმი მიძღვნილ სტატიას. სტატიის ავტორი დ. ტალნიკოვი მაღალ შეფასებას აძლევს ცალკეული აქტიორების, განსაკუთრებით ვ. ანჯაფარიძისა და ვ. გოძიაშვილის თამაშს. „ბელადის ახალგაზრდობა, — სწერს იგი, — აი ჭეშმარიტი შინაარსი იმ როლისა, რომელსაც საუცხოოდ ასრულებს ვ. გოძიაშვილი. სცენები მისი მონაწილეობით მაღლა სწევენ სპექტაკლს თავისი შინაგანი **დაძაბულობით**, შესრულების დიდმნიშვნელობით, ჰქმნიან ღრმა, წარმტაც განწყობილებას“. „ასე, აქტიორის საშუალებით, — სწერს დასასრულს დ. ტალნიკოვი, — თეატრი უბრუნდება სცენიური ფორმის მარჯანიშვილისებურ ხელოვნებას — მარჯანიშვილისებურ გზას ხელოვნებაში“.

სტალინური ავიაციის დღესასწაული ჭუშინოს აეროდრომზე ავიაციის დღეს

ყოველწლიურად 18 აგვისტოს — ავიაციის დღეს — საბჭოთა ქვეყანა აჯამებს თავისი საჰაერო ფლოტის გამარჯვებათა შესანიშნავ შედეგებს. ეს დღე საბჭოთა ხალხის კალენდარში სტალინური ავიაციის სიმძლავრის დემონსტრაციის დღედ გადაიქცა.

ეს ტრადიციული დღესასწაული ყოველთვის განსაკუთრებული აღფრთოვანებით ტარდება ტუშინოს აეროდრომზე დედაქალაქის მახლობლად. აეროდრომის მწვანე მინდორზე, ახლომდებარე ბორცვებზე, რკინიგზის ყრილზე, სსრ კავშირის ვ. პ. ჩკალოვის სახელობის ცენტრალური აეროკლუბის ტერიტორიაზე თავი მოუყრია დაახლოებით მილიონ კაცს.

ზეიმის დაწყებამდე რამდენიმე წუთი დარჩა. სსრ კავშირის ვ. პ. ჩკალოვის სახელობის ცენტრალური აეროკლუბის ტრიბუნაზე არიან ამხანაგები: **ი. ბ. სტალინი, ვ. მ. მოლოტოვი, კ. ე. ვოროშილოვი, ლ. მ. კაგანოვიჩი, ა. ი. მიკოიანი, ა. ა. ჟდანოვი, ნ. მ. შვერნიკი, ლ. პ. ბერია, გ. მ. მალენკოვი, ნ. ა. ბულგანინი, ა. ი. ვეშინსკი, ნ. გ. კუზნეცოვი, გ. ი. კულიკი, ს. მ. ბუდიონი, მ. მ. კაგანოვიჩი, ა. ე. ბადაევი, ა. ს. შჩერბაკოვი, ა. დ. ლოკტიონოვი, ნ. ა. მიხაილოვი**, მუშურ-გლეხური წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის უმაღლესი სარდლობის წარმომადგენლები. და სსრ კავშირის სამოქალაქო საჰაერო ფლოტისა და თავდაცვა-ავიაქიმის ხელმძღვანელი მუშაკები.

სტუმართა შორის არიან: საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, საკ. კ. პ. (ბ) მოსკოვის კომიტეტისა და მოსკოვის საქალაქო კომიტეტის წევრები და კანდიდატები, სახალხო კომისრები, სსრ კავშირის **უმაღლესი** საბჭოს და რსფსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები, საბჭოთა კავშირის გმირები. სტახანოველები, **მოსკოვის** საწარმოთა დამკვრელები და საბჭოთა ინტელიგენციის მრავალი წარმომადგენელი.

დღესასწაულს ესწრებიან დიპლომატიური კორპუსის წევრები, ინგლისისა და საფრანგეთის სამხედრო მისიების მოსკოვში მყოფი წევრები და აგრეთვე საბჭოთა და უცხოეთის პრესის კორესპონდენტები.

აეროდრომზე დადგმულია ტილოს კარვები. კარვების მახლობლად მოთავსებულია საავიაციო დღესასწაულის შტაბი. მაგიდას უზის სახელგანთქმული მფრინავი საბჭოთა კავშირის გმირი ბრიგადის მეთაური ა. ვ. ბელიაკოვი. იგი დღეს ხელმძღვანელობს დღესასწაულის დიდი პროგრამის ჩატარებას, რომლის გრაფიკიც გამოანგარიშებულია უაღრესი სიზუსტით.

15 საათია. „ინტერნაციონალის“ ხმა აუწყებს შეკრებილთ გრანდიოზული საავიაციო დღესასწაულის დაწყებას. დღესასწაული იწყება თავდაცვა-ავიაქიმის ავიაციის პარადით, რომელშიაც მონაწილეობას იღებს 200-ზე მეტი სამოსწავლო და სასპორტო თვითმფრინავი. ამ მანქანების შტურვალი ხელთ უპყრია ინჟინრებს, ტექნიკოსებს, მუშებს, მოსამსახურეებს, დიასახლისებს—დედაქალაქის აეროკლუბების მოწაფეებს, რომლებიც საფრენოსნო საქმეს თავიანთი ძირითადი მუშაობისაგან მოუწყვეტლად დაეუფლნენ.

ზუსტად დაწყობილნი მოჰქრიან თვითმფრინავები „უტ-1“ და „უტ-2“, რომლებიც ფართოდ ვრცელდებიან ჩვენს სასპორტო ავიაციაში. პილოტები ამხ. ვოეიკოვი, პოტაპოვი და ზახუდალინი „უტ-1“ თვითმფრინავებით აჩვენებენ უმაღლეს პილოტაჟის ნიმუშებს და მსუბუქი თვითმფრინავების, საუკეთესო საფრენოსნო თვისებებს.

აეროდრომის მწვანე მოედანზე ახალი ნიშანი ჩნდება: ეს არის სამოქალაქო საჰაერო ფლოტის ჩქარმავალი სამგზავრო მანქანების ჩვენების ნებართვა. სხვადასხვა ტიპის სწრაფმავალი კომფორტაბელური თვითმფრინავები, რომლთა ფრთები მზის სხივებში ციმციმებენ, გადაუვლიან აეროდრომს. ისინი აეროფლოტის საუკეთესო პილოტებს მიჰყავთ. და, უმზერენ რა ამ პირველხარისხოვან საჰაერო ხომალდებს, მაყურებელნი ნათლად წარმოიდგენენ, თუ რა სწრაფი ნაბიჯებით ვითარდება საბჭოთა საჰაერო ტრანსპორტი, რომელიც უმოკლესი გზებით აკავშირებს უდიდეს ცენტრებს ჩვენი ქვეყნის სულ შორეულ რაიონებთან. მგზავრი ასეთი მანქანებით ერთ დღელამეში გადის შორ გზას — მოსკოვიდან აშხაბადამდე — მზიანი თურქმენეთის დედაქალაქამდე, რამდენიმე საათში მიფრინდება კიევამდე...

აეროდრომს კვლავ უახლოვდება „უტ-1“ თვითმფრინავების რგოლი. ახლა სასპორტო თვითმფრინავების სამეულს უძღვიანან პილოტაჟის ქალები — ამხ. ხომიაკოვა, ბელიაევა და პროხოროვა — საბჭოთა ინტელიგენციის წარმომადგენლები, **რომლებიც** თავიანთ თავისუფალ დროს საავიაციო სპორტს ანდომებენ. ქალების მტკიცე ხელით წართართავენ მანქანას. პილოტი ქალების შესანიშნავ ოსტატობას სიხარულით შესცქერიან აეროდრომზე მყოფი საჰელგანთქმული მფრინავები. ისინი კმაყოფილებით აღნიშნავენ მაღალ სფრენოსნო კლასს მფრინავი ქალებისას, რომლებიც უნაკლოდ ასრულებენ უმაღლესი პილოტაჟის ფიგურებს.

უაღრესად მკაფიო იყო პლანერისტების გამოსვლა. განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო თერმიტი პლანერისაგან შემდგარმა საჰაერო მატარებელმა. მაყურებლებმა მქუხარე ტაში დაუკრეს, როდესაც აეროდრომზე თვითმფრინავის ბუქსირით გამოჩნდა გრიბოვსკის **კონსტრუქციის** 11 პლანერი. მათ პილოტობდნენ საბჭოთა პლანერიზმის წარმომადგენლები, მათ შორის რეკორდსმენები ამხ. ილჩენკო და კლეპიკოვა. მატარებლის მძღოლებმა დღესასწაულის მონაწილეებს გააცნეს უმოტორო ფრენის შესანიშნავი ოსტატობა. საუკეთო სანახაობა იყო „საჰაერო კარუსელი“ — პლანერების ჯგუფობრივი რკალური გაფრენა.

აეროდრომზე გამოჩნდა მეორე საპლანერო მატარებელი, ცოტახნის შემდეგ კი — მესამეც. საბჭოთა პლანერიზმის **ოსტატებმა** პლანერიები **ბით** უმაღლესი პილოტაჟის ფიგურები აჩანაკლეს ოსტატურად გვიჩვენეს, ვიდრე იგი მათზე უწინ შესრულებულ იქნა თვითმფრინავებით. ისინიც გაქანებით ჩამოსრიალდებოდნენ, გადაბრუნდებოდნენ, აკეთებდნენ „კასრებს“, სწრაფად შემატრიალდებოდნენ და სასიკვდილო მარყუჟებს აკეთებდნენ ჰაერში.

აღტაცებით შეხვდნენ მაყურებელნი მუშურ-გლეხური წითელი არმიის სამხედრო-საჰაერო ძალთა საბრძოლო თვითმფრინავების გამოჩენას. სამხედრო ავიაციის გამოსვლა დაიწყო კაპიტანმა შოლოხოვმა სწრაფმავალი სამანევრო ავიაგანმანადგურებლით. შესანიშნავმა პილოტმა რამდენიმე წუთის განმავლობაში ზედიზედ შეასრულა უმაღლესი პილოტაჟის მრავალი ფიგურა — „გორაკი“, ალმავალი ბურაო, პიკე, შენელებული „კასრი“, სამმაგი „კასრი“, კვლავ პიკე და ისევ „კასრი“. სხვა ტიპის ავიაგანმანადგურებლით ასეთივე საფრენოსნო ოსტატობა გვიჩვენა კაპიტანმა კოშეოვმ. პოლკოვნიკმა კატრიკემა და მაიორმა გოლოვნიამ განსაკუთრებული ოსტატობით ჩაატარეს ორი ავიაგანმანადგურებლის საჩვენებელი საჰაერო ბრძოლა. ეს იყო საბჭოთა მფრინავების საბრძოლო გაწრთვნის შესანიშნავი ნიმუში. თვალი ძლივს ასწრებდა უმაღლესი პილოტაჟის ფიგურების ცვლას, რომლებიც უზრუნველყოფენ ბრძოლაში მფრინავ-განმანადგურებლის უპირატესობას თავის მოწინააღმდეგეზე. თვითეული პილოტი ცდილობდა უკან მოქცეოდა თავის პირობითს „ნტერს“ და ამით ყველაზე უფრო ხელსაყრელი პოზიცია დაეკავებინა სროლისათვის. და მაყურებლებს, რომელნიც თვალს ადევნებდნენ სამხედრო მფრინავების ოსტატურ მანევრებს, უძნელდებოდათ მიეცათ უპირატესობა საჰაერო ბრძოლის ერთერთი რომელიმე ამ შესანიშნავი ოსტატისათვის.

...მოტორების მძლავრმა გუგუნმა ჰაერი შეარყია. ჰაეროდრომს დაბრა ფრენით უდიდესი სისწრაფით გადაუარა წითელფრთიანი ავიაგანმანადგურებლების ხუთეულმა. ეს რგოლი მაიორ იაკუშინის მეთაურობით ელვასავით გამოჩნდა და ზევით ასრიალდა. მოსკოველები აღტაცებით ადევნებდნენ თვალს ნაცნობი ხუთეულის უბადლო ოსტატობას. ეს ხუთეული ოდესღაც დაპყავდა ჟუშიშარ მფრინავს, საბჭოთა კავშირის გმირს ანატოლი სეროვს, რომელმაც თავის გარშემო თავი მოუყარა მფრინავ-განმანადგურებელთა სახელოვან რაზმს. ახლა ამ რაზმში წმინდად ინახავენ უფროოდ დაღუპული უფროსი მებრძოლი ამხანაგისა და მეგობრის საუკეთესო ტრადიციებს. მამაცმა პილოტებმა, რომლებმაც ჯგუფური უმაღლესი პილოტაჟი გვიჩვენეს, ყველანი გააოცეს თავიანთი შეწყობილი ფრენით. თვითმფრინავების ხუთეული ისე მწყობრად მიდიოდა, თითქოს ეს ყოფილიყოს ერთი დიდი საჰაერო ხომალდი, რომელსაც ერთი ნებისყოფა მართავდა. ხოლისებურ მწყობრში მათ შეასრულეს გორაკი, გადატრიალება, მარყუჟები, „კასრი“, გაიშალნენ მწკრივად, ახალ მწყობრში გააკეთეს მარყუჟი და მიიმალნენ ისევე სწრაფად, როგორც ამოჩნდნენ.

აეროდრომს მაღლა გადაუქროლა ჩქარმავალ ავიაგანმანადგურებელთა ხუთეულმა საბჭოთა კავშირის გმირის ალექსანდრე ოსიპენკოს მანქანის მეთაურობით. ქვემოდანაც კი ყველასათვის გასაგები იყო, რომ მოდიან მრისხანე საბრძოლო მანქანები, რომელთაც ძალა შესწევთ იფრინონ ყველაზე უფრო შორს, ყველაზე უფრო სწრაფად და ყველაზე უფრო მაღლა, რომელთაც ძალა შესწევთ თვალის დახამხამებაზე გამოჩნდნენ მტრის ბანაკის თავზე, მოსპონ იგი და უკან გამობრუნდნენ.

საჰაერო ასპარეზი დაცარიელდა. ხალხის მილიონიანი მასა, რომელიც გიგანტურ ბანაკად განლაგებული საფრენოსნო ველის ირგვლივ, მიყურებდა. საყვირის საგანგაშო ხმამ ამცნო დამსწრეთ საჰაერო თავდასხმის ინსცენირების დაწყება. აეროდრომზე აგებულ ვეებერთელა ქარჩხის მაკეტს ყუმბარები უნდა დაუშინონ.

...ჰაერში აფრინდნენ თავდაცვის ავიაგანმანადგურებლები. თავდაცვის საზენიტო ბატარიები, რომლებიც განლაგებულია აეროდრომის საზღვრის გასწვრივ, მოემზადნენ, რათა ძლიერი გადაღლობი ცეცხლით შეეხვდნენ „მტრის“ ავიაციას. ვეებერთელა საარტილერიო ქვემეხების ლულები ცისკენ აღიმართა.

ჰორიზონტზე გამოჩნდნენ „მტრის“ ყუმბარმშენების პირველი ესკადრილიები. ისინი მცირე სიმაღლეზე მიფრინავენ და მზად არიან ყოველ წუთში ურიცხვი ყუმბარა დაუშინონ „ქარხანას“. მათ წინ მოჰქრიან ავიაგანმანადგურებლები, რომლებიც იფარავენ ყუმბარმშენ ავიაციას და საშუალებას აძლევენ მას წარმატებით შეასრულოს საბრძოლო ამოცანა.

ყუმბარმშენები მიუახლოვდნენ აეროდრომის საზღვარს. საზენიტო არტილერიამ მას გააფთრებული სროლა აუტეხა. მაგრამ თავდასხმის ავიაგანმანადგურებლები მაინც არღვევენ თავდაცვის ზონას. ავიაგანმანადგურებლების პირველ ჯგუფს ცეცხლის მომაკვდინებელი თქვეშით იერიში მიაქვს „ქარხანაზე“. ავიაგანმანადგურებელთა მეორე და მესამე ჯგუფები თავს ესხმიან თავდაცვის ავიაგანმანადგურებლებს. ჰაერში სასტიკი ბრძოლა იმართება. ათასობით მაყურებლები აღტაცებით ადევნებენ თვალყურს სამხედრო პილოტების ბრწყინვალე ოსტატობას, რომლებიც ნამდვილ სამხედრო ბრძოლა დიდხანს არ გრძელდება. თავდაცვის ავიაგანმანადგურებლები სწყვეტენ ბრძოლას, რომ იერიში მიიტანონ მძიმე გემებზე. იერიში ბრწყინვალედ ჩატარდა.

საზენიტო არტილერია აძლიერებს ცეცხლს. ჰაერში, ხან აქ, ხან იქ „სკდება“ ყუმბარები. აი ყუმბარმშენებმა უკვე გადაუარეს „ქარხანას“. ძირს ეცემა პირველი „ყუმბარები“, ქარხნის ეზოს აღმოსავლეთ ნაწილში საშინელი ძალის აფეთქება გაისმის. ჰაერში ადის შავი კვამლი.

ყუმბარმშენების პირველი იერიშით დანგრეულია „ქარხნის“ საწყობები და ამწყობი სახელოსნოები. ამის შემდეგ ყუმბარმშენებს იერიში მიაქვთ საზენიტო არტილერიაზე, ჰყრიან „ყუმბარებს“ ასეულიკილოგრამამობით და აიძულებენ არტილერიას რამდენადმე შეასუსტოს ცეცხლი.

კვლავ იმართება საჰაერო ბრძოლა. „მტრის“ ავიაგანმანადგურებლებს თავდაცვის ავიაგანმანადგურებლებთან ერთად ცეცხლს უშენს საზენიტო არტილერიაც. საჰაერო და სახმელეთო თავდაცვის საშუალებათა არაჩვეულებრივ სიზუსტეა და შეთანხმებას მაყურებლები აღტაცებაში მოჰყავს.

მალე აეროდრომზე ჩნდებიან თავდასხმის ახალ ყუმბარმშენთა ესკადრილიები. ამ ესკადრილიებსაც ისევე, როგორც პირველებს, თან ახლავს ავიაგანმანადგურებლები. საზენიტო სროლის ახალი ქარიშხალი ვერ აჩერებენ მათ შესანიშნავ საბრძოლო მწყობრს. კიდევ ერთი თვალის დახამხამება და „ქარხანას“ ხვდება ახალი „ყუმბარები“. ვეებერთელა საქარხნო შენობები, ბენზინსაცავები ნანგრევებად იქცა. შავმა კვამლმა მოიცვა აეროდრომის ველი.

საჰაერო ბრძოლის ინსცენირება დამთავრდა. აეროდრომზე, როგორც მეტეორებმა, გადაიქროლა ოთხმა ბრწყინვალე მოელვარე ნაცრისფერმა მანქანებმა. ეს მანქანები უახლესი ტიპის სწრაფი ავიაგანმანადგურებლები და ყუმბარმშენებია.

ამ მანქანების შემდეგ აეროდრომზე გამოჩნდა გიგანტური ექვსმოტორიანი საჰაერო გემი „სსსრ ლ-760“. უზარმაზარ გემს მართავდა ჩვენი ქვეყნის სახელგანთქმული მფრინავი საბჭოთა კავშირის გმირი მ. მ. გრომოვი. მანქანაზე იყვნენ აგრეთვე ცნობილი პილოტები ამხ. შვარცი და ნოვიკოვი.

დღესასწაულის გრანდიოზული პროგრამა დამთავრდა საპარაშუტო დესანტის გადმოსხმით. სამი შვიმე გემიდან ერთდროულად გადმოეშვა ძირს 45 კაცი. ესენი იყვნენ მოსკოვის საწარმოთა მუშები და მოსამსახურენი, რომლებიც ამ ახლო ხანში დაეუფლნენ საპარაშუტო სპორტს წარმოებიდან მოუწყვეტლად. საპარაშუტო დესანტი ზუსტად დაეშვა მიწაზე. დესანტმა გამოიწვია მაყურებელთა ტაშის გრიალი და აღტაცება.

ამ დღეს მაყურებლები, არა მარტო მაყურებლები, არამედ დღესასწაულის მგზნებარე მონაწილენიც იყვნენ. ხალხმა საკუთარი თვალით დაინახა თავისი ავიაციის, თავისი სახელოვანი შეავრდნების მთელი სიმძლავრე, რომლებიც დიდი სტალინის მიერ არიან გამობრძმედილნი, რომლებიც განუსაზღვრელად ერთგულნი არიან საშობლოსი, ბოლშევიკური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობისა.

ტუშინოს დღესასწაულზე ბრწყინვალედ იყო ნაჩვენები შეურყეველი სიმძლავრე სოციალიზმის ქვეყნის საჰაერო ფლოტისა, რომელიც ყოველ წუთში მზად არის ძლევამოსილად მოიგერიოს მტრის თავდასხმა და მრისხანე შეტევით, ვოროშილოვისებური ბათქით გაანადგუროს მტერი მისსავე საკუთარ ტერიტორიაზე. (საკდესი).

საბჭოთა ხალხის ბრწყინვალე დღესასწაული

საავიაციო ზეიმი თბილისის აეროპორტზე

მეშვიდე იდღესასწაულა წელს გამარჯვებულმა საბჭოთა ხალხმა ჩვენი უძლეველი საბჭოთა ავიაციის დღე—18 აგვისტო. ტრადიციულ, საყვარელ და საყოველთაო - სახალხო დღესასწაულად გადაიქცა სტალინური ავიაციის ბრწყინვალე გამარჯვებათა დათვალიერების ეს დღე ჩვენს თვალუწვდენელ სამშობლოში. საბჭოთა ხალხის სიამაყე, ჩვენი ავიაცია ამ დღეს მთელს მსოფლიოს უჩვენებს თავის ძალას, თავის ძიღწევებს და ჰაერის დაპყრობის შესანიშნავ ოსტატობას. თვითმფრინავთა მოტორების გუგუნი გაისმის მთელი კაცობრიობის გასაგონად დიადი საბჭოეთის ყოველი კუთხიდან. ასობით და ათასობით ჰაერში ასულ თვითმფრინავებზე, მთელი მსოფლიოს დასანახად ახდენენ ვირტუოზული ოსტატობის დემონსტრაციას ჩვენი მფრინავები, პარაშუტისტები, პლანერისტები. ჰაერში გაბატონებული სტალინური ავიაციის შესანიშნავი ადამიანები.

წელსაც, 18 აგვისტოს, ისევე როგორც წინაწლებში, თბილისის მშრომელთა ტრად

საბჭოთა ხალხის ბრწყინვალე დღესასწაული

ნავს. პარაშუტისტი ნაღარას უკრავდა.

ეს იყო საავიაციო ზეიმის დაწყების ნიშანი.

რადიო-რუპორებიდან ისმოდა:

— საავიაციო დღისადმი მიძღვნილი მიტინგი იწყება, მიდით ტრიბუნასთან!

ტრიბუნასთან ზღვა ხალხმა მოიყარა თავი. მიტინგი გახსნა თბილისის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის მოვალეობის აღმსრულებელმა ამხ. ვ. სალაძემ.

— თბილისის მშრომელები საბჭოთა კავშირის მშრომელებთან ერთად დღეს განსაკუთრებული სიხარულით აღნიშნავენ ჩვენი სახელოვანი ავიაციის მიღწევებს, — სთქვა ამხ. სალაძემ.—საბჭოთა ხალხი ამაყობს თავისი ავიაციით, ავიაციის მუშაკთა შესანიშნავი კადრებით, რომლებიც გამოზრდილი არიან დიდი **სტალინის** მამამრავი მზრუნველობის გარემოცვაში.

— გაუმარჯოს ხალხთა ბელადსა და მასწავლებელს, საბჭოთა ავიაციის გამარჯვებათა სულისჩამდგმელს, ჩვენს მამასა და ბრძენ მესაჭეს ამხანაგ **სტალინს!**

დაამთავრა სიტყვა ამხ. სალაძემ და გაისმა ტაშის გრიალი ბელადის სახელის ხსენებისას. ორკესტრი ასრულებდა „ინტერნაციონალს“ და თავმოყრილი უამრავი ხალხი იმეორებდა დიდი ბელადის დღეგრძელობის სიტყვებს:

— იცოცხლოს და იდღეგრძელოს ამხანაგმა **სტალინმა!**

— გაუმარჯოს საბჭოთა ავიატორების უგულითადეს მეგობარს დიდ **სტალინს!**

— სტალინურად გაზრდილო საბჭოთა მფრინავებო, წინ ახალ-ახალი გამარჯვებებისაკენ!

შემდეგ მიტინგზე სიტყვებით გამოვიდნენ და თბილისის მშრომელებს დღესასწაული მიულოცეს — ამხანაგ **სტალინის** სახელობის ვაგონსარემონტო ქარხნის მუშათა კოლექტივის წარმომადგენელმა ამხ. **კაპიანიძემ,** ფეხსაცმლის ახალი ფაბრიკის მუშებისაგან — სტახანოველმა ამხ. **სინგიკაშვილმა,** თბილისის კომკავშირელებისა და მშრომელი ახალგაზრდობის სახელით — საქ. ალკ თბილისის კომიტეტის მდივანმა ამხ. **ჩოფიკაშვილმა,** თბილისის პიონერ - მოსწავლეთა სახელით — პიონერმა ამხ. **სელიფანაშვილმა** და თბილისის ამხანაგ **ლ. ბერიას** სახელობის აეროკლუბის მფრინავების, ტექნიკოსებისა და კურსანტების სახელით—მფრინავმა ამხ. **ევლანოვმა.**

მიტინგზე სიტყვით გამოვიდა აგრეთვე ა.-კ. სამხედრო ოლქის ჯარების საჰაერო - სამხედრო ძალთა უფროსი ორდენოსანი პოლკოვნიკი ამხ. **ნ. გლუშენკოვი.**

— შეუჩერებლივ ვითარდება ჩვენი სამხედრო ავიაცია,—სთქვა მან,—შეუჩერებლივ უმჯობესდება წითელი არმიის საჰაერო ძალთა შეიარაღება და შეუჩერებლივ იზრდებიან ჩვენი მფრინავთა კადრები. დიდი საბჭოთის მშრომელებს შეუძლიათ მშვიდათ განაგრძონ შემოქმედებითი შრომა. ჩვენი საზღვრების უშიშროებას დარაჯობს ძლიერი და უძლეველი წითელი არმია, მისი და მთელი საბჭოთა ხალხის სიამაყე—სტალინური ავიაცია.

თვითეული ორატორის გამოსვლის შემდეგ გაისმოდა ძახილი საბჭოთა ხალხის გამარჯვებათა ორგანიზატორის — დიდი **სტალინისა** და მისი თანამებრძოლების პატივსაცემად. საავიაციო მარშის ჰანგები ირეოდა „ინტერნაციონალის“ მუსიკაში.

მიტინგი დამთავრდა. ჰაერში აიჭრა თვითმფრინავთა წყება.

თეთრი, ვერცხლისფერი თვითმფრინავები ბრწყინავენ მაღლა მზით ალაპლაპებულნი. დაშხეულებენ ისინი მიდამოში და გუგუნით აყრუებენ არემარეს. ისევ ჰაერში იყვნენ თეთრი ფოლადის ფრინველები, რომ ჰაერში აიღო სასწაული თვითმფრინავთა წყება. ათასნაირ ფიგურებად ეწყობიან ისინი ჰაერში.

მინდვრის მეორე კუთხიდან თვითმფრინავთა სამეული ავიდა ჰაერში. სპირალისებურად მიიწევენ ისინი მაღლა და თავზე მოექცნენ სხვა თვითმფრინავებს. სხვა თვითმფრინავები კი უმაღლესი პილოტაჟის ნაირ-ნაირი ფიგურებით უმასპინძლდებიან მაყურებელს. ჯგუფურსა და ინდივიდუალურ პილოტაჟში ერთმანეთს ეჯიბრებიან მფრინავების — ალასანიას, ჩინჩალაძის, ეპიშევის რგოლები. დასცალეს მათ ასპარეზი და შორს მიიმალნენ. ამ დროს ზევიდან თვალუწვდენ სიმაღლეზე სამი პარაშუტი გამოჩნდა. დამოუკიდებლად სიმაღლეზე წასული სამი თვითმფრინავიდან გადმოხტნენ ისინი და ნებანება ეშვებოდნენ დაბლისაკენ. ჩვენი ახალგაზრდა პარაშუტისტები იყვნენ ისინი—ამხ. ჯაიანი, იუნუზბა და ნედაშკოვსკი. კიდევ ერთი თვითმფრინავი გამოჩნდა მაღლა. თვითმფრინავიდან რაღაც შავი ნივთი გადმოვარდა. ბზრიალით მოდიოდა ბოთლისოდენა შავი ნივთი და თავბრუდამხვევი სისწრაფით უახლოვდებოდა მიწას. სულ რაღაც ასიოდე მეტრი-ღა თუ იყო დარჩენილი მიწამდე, რომ გაიხსნა პარაშუტი. ეს იყო ჩვენი პარაშუტისტი ამხ. ინწკირველი, რომელმაც შესანიშნავი ოსტატობით შეასრულა გახანგრძლივებული გადმოხტომა.

ჰაერში თვითმფრინავთა ვარჯიშის საუცხოო სანახაობაა, ქვემოთ კი, სახელდახელოდ მოწყობილ ესტრადაზე მომღერლებისა, მოცეკვავეებისა და ფიზკულტურელების გამოსვლებია.

დაცალიერდა ცის ტატნობი. თითქოს ამით დამთავრდა მთელი ზეიმი და იმ დროს, როცა ხალხი წასვლა-წამოსვლას აპირებდა, ჰაერში მეტეორივით გაიშხეულა სწრაფმა თვითმფრინავმა. შურდულივით აიჭრებოდა იგი სულ მაღლა, თითქმის აღარც სჩანდა, და ქვასავით დაეშვებოდა ისევ ძირს, შემდეგ ტეხილ ხაზებს აკეთებდა, შემდეგ ისევ მაღლა ადიოდა. ბზრიალებდა, გულაღმაც დაფრინავდა. „მკვდარი“ მარყუჟი, „ჩურჩხელები“, პიკირება, „იმელმანები“... ხალხი ცქერად გადაიქცა. თვალის დახამხამებაში თვითმფრინავი სერავდა ცის უსაზღვროებას და მოტორის გუგუნი რომ ერთი მხრიდან მოისმოდა, ამ დროს თვითმფრინავი უკვე შორს, მეორე მხარეს იყო.

თვითმფრინავს მართავდა საშეხედრო მფრინავი კაპიტანი სუვორინი. საჰაერო აკრობატიკის მაღალი კლასი უჩვენა მან ამ დღეს თბილისელებს.

შუადღემ მოაწია. მზე უწყალოდ აცხუნებდა ველ-მინდორს. ჰაერში გუგუნით გადაიარეს სწრაფმსრბოლმა ყუმბარმზიდებმა. საბრძოლო წყობით ფრენის და საჰაერო ბრძოლებში მანევრირების მაღალი ოსტატობა უჩვენეს მშრომელებს ყუმბარმზიდების მფრინავებმა.

ავტომობილთა ქარავნები დაიძრნენ ქალაქისაკენ. მატარებლები აივსო ხალხით. კვლავ დიდძალი ხალხი დარჩა მინდვრად. საღამომდე გრძელდებოდა ზეიმი, სიმღერა და ცეკვა.

საავიაციო ზეიმს 50.000-მდე მშრომელი დაესწრო.

ფრთოსანი ხალხის დღესასწაული

ლენინგრადი, 18 აგვისტო (საკ-დესი). ორკესტრებითა და დროშებით, მიეშურებოდნენ ლენინგრადელები აეროპორტისაკენ საბჭოთა ავიაციის დღესასწაულზე. აეროდრომის მინდორზე 500 ათასი კაცი შეიკრიბა.

სწრაფმა ყუმბარმშენებმა მრისხანე გრიალით გადაუქროლეს აეროდრომის მწვანე ხალიჩას.

ის-ის იყო მიწყნადა მოტორების გუგუნი, რომ გამოჩნდნენ სწრაფი ავიაგანმანადგურებლების რგოლები. საბჭოთა სახელოვანი „შორები“, რომელთა განმანადგურებელი ძალაც მტერმა გამოსცადა ცხარე ბრძოლებში ხასანის ტბასთან, გასაცვიფრებელი სისწრაფით მიჰქროდნენ.

საჰაერო პარადი დამთავრდა. ესკადრილიები თავიანთ აეროდრომებზე დაბრუნდნენ.

უეცრად გაისმა საყვირის მჭექარეხმა. საჰაერო „მოწინააღმდეგე“ სადგურს ემუქრება. შორიდან მოტორების გუგუნი მოისმის: ავიაგანმანადგურებლების საფარქვეშ „მტრის“ ყუმბარმშენები მოდიან. აეროდრომიდან მყისვე აფრინდნენ თავდაცვის ავიაგანმანადგურებლები. მათ გაბედულად მიაქვთ იერიში „მოწინააღმდეგზე“, მაგრამ ყუმბარმშენების ნაწილი ახერხებს შემოჭრას და სადგურზე თავისი მომაკვდინებელი ტვირთის გადმოყრას. სადგური დაბურეულია.

აეროდრომის თავზე ცხრა თვითმფრინავია. მათ ერთსადაიმავე დროს ცხრა წერტი სცილდება. იელვებენ პარაშუტების ჭერები. დაეშვებიან თავდაცვა-ავიაქიმელი პარაშუტისტები; მათ ხელში ყვავილთა თაიგულები უკავიათ.

მოედნის თავზე მისცურავენ მძიმე შრავალმოტორიანი თვითმფრინავები. ისინი სულ სხვა დესანტს გადმოსხამენ. შეიარაღებული მამაცი მებრძოლები — პარაშუტისტები ასობით ეშვებიან მიწაზე. ძირს დაშვებისას ისინი საბრძოლოდ გამწკრივდებიან და ეკვეთებიან აეროდრომის გუნდს. პარაშუტისტთა დესანტი „ურას“ ძახილით იერიშზე გადადის. აეროდრომი ღებულია, ამოცანა შესრულებულია. ხალხი მხურვალედ მიესალმება მამაც პარაშუტისტებს.

უცხოეთის პრესა გუშინოში გამართული საავიაციო პარადის შესახებ

ლონდონი, 19 აგვისტო (საკდესი). ინგლისის გაზეთები ბეჭდავენ თავიანთი მოსკოველი კორესპონდენტების დაწვრილებითს ანგარიშებს ტუშინოში გამართული საავიაციო პარადის შესახებ. გაზეთ „დეილი ტელეგრაფ ენდ მორნინგ პოსტის“ კორესპონდენტი თავის ცნობაში განსაკუთრებით აღნიშნავს, რომ პარადზე ნაჩვენები იყო ახალი საბრძოლო მანქანები, რომლებმაც „უდიდესი სისწრაფით ჩაუქროლეს ტრიბუნას“.

გაზეთ „მანჩესტერ გარდიანის“ კორესპონდენტი აღნიშნავს, რომ პარადს დაესწრო მილიონზე მეტი კაცი, რომლებიც სტკბებოდნენ თავისი ქვეყნის ავიაციით.

გაზეთ „ტაიმსის“ კორესპონდენტი სწერს: „სსრ კავშირს უფლება აქვს უწოდოს თავის თავს მსოფლიოში უდიდესი საჰაერო სახელმწიფო“.

○

პარიზი, 19 აგვისტო (საკდესი). საფრანგეთის მთელი პრესა ათავსებს ანგარიშებს სსრ კავშირში ავიაციის დღის ჩატარების შესახებ.

გაზეთი „პტი პარიზიენი“ მოსკოვში გამართულ საავიაციო დღესასწაულს უწოდებს დიად საჰაერო ტურნირს.

პარტიული ცხოვრება

მოეწყო ახალი პარტიული ორგანიზაციები

(თელავი. საქ. კომუნისტის კორესპონდენტისაგან)

თელავის რაიონის პარტიულმა ორგანიზაციამ თვალსაჩინო მუშაობა ჩაატარა XVIII პარტყრილობის ისტორიულ გადწყვეტილებათა საფუძველზე პარტიის რიგების ზრდის საქმეში.

ყრილობის შემდეგ ინდივიდუალური პრინციპის მტკიცედ დაცვით პარტიაში საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატად მიღებულია 97 კაცი და პარტიის წევრად გადაყვანილია პარტიის წევრობის 109 კანდიდატი. საგრძნობლად გაუმჯობესდა აგრეთვე პარტიულ ორგანიზაციებში პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის ხარისხი.

პარტიის რიგებში შედიან საკოლმეურნეო მინდვრების წარჩინებული სტახანოველები, სოფლის ინტელიგენციის მოწინავე ადამიანები, რომლებიც ერთგულად იბრძვიან სოციალიზმის საქმისათვის. მაგალითად, პარტიაში მიიღეს სტახანოველი კოლმეურნეები: ნ. დურგლიშვილი, ს. მოსიაშვილი, ვ. ჟორღლიანშვილი, ვ. კვიცაშვილი და ა. მიქელაძე, რომელთაგან ბევრი საკავშირო სას.-სამ. გამოფენის ღირსეული მონაწილეა; სტახანოველი ტრაქტორისტები — გ. შაშვიაშვილი, ზ. ლუცუბიძე, ვ. ბექაური, მოწინავე მასწავლებლები — ა. გვენცაძე, ვ. მაისურაძე, ა. ბიბილური, ექიმები მარო ლაზარიაშვილი, შ. ღვინიაშვილი და სხვ. პარტიაში ახლად მიღებული ამხანაგები აქტიურ მონაწილეობას იღებენ პარტიულ-პოლიტიკურ მუშაობაში და წარმატებით იბრძვიან ბოლშევიზმის გმირული ისტორიის დაუფლებისათვის.

რაიონის ბევრ პირველადს პარტიულ ორგანიზაციაში კარგად არის დაყენებული პარტიაში მიღების საქმე და ახალმიღებულთა შორის პოლიტ-აღმზრდელობითი მუშაობა. სოფ. აკურის კოლმეურნეობა „მოწინავის“ პირველადმა პარტორგანიზაციამ ყრილობის შემდეგ პარტიის რიგებში მიიღო 13 კაცი, ფელავის მტს-ის პარტორგანიზაციამ — 12, რუისპირის საკოლმეურნეო პარტორგანიზაციამ — 7 და ა. შ. პარტიაში ახლად მიღებულ ამხანაგებს მიცემული აქვთ სათანადო პარტიული დავალებანი, რომელსაც ბევრი მათგანი საუკეთესოდ ასრულებს.

საქ. კ. პ. (ბ) თელავის რაიკომმა, ხელმძღვანელობდა რა XVIII პარტყრილობის მითითებებით, ხელი მოჰკიდა რაიონში ახალი პირველადი პარტორგანიზაციების შექმნის საქმეს, განსაკუთრებით სოფლად, კოლმეურნეობებში. ყრილობის შემდეგ რაიონში ახლად შეიქმნა სულ 11 პირველადი პარტორგანიზაცია, მათგან 6 საკოლმეურნეო, მაგალითად, სოფ. ართანის მახარაძის სახელობის, სანიორის „1-ლი მაისის“, ქვემო ალვანის „წითელი თუთის“, კისისხევის, კურდღელაურის 26 კომისრის სახელობის კოლმეურნეობებთან. ნაფარეულის სოფლსაბჭოსთან შეიქმნა ტერიტორიული პარტორგანიზაცია და სხვ.

ბევრმა ახლად შექმნილმა პირველადმა პარტორგანიზაციამ, რომელსაც რაიკომმა კონკრეტული ხელმძღვანელობა გაუწია, კარგად მოაწყო პარტიული მუშაობა, ხოლო იქ, სადაც რაიკომის ხელმძღვანელობა სუსტია, ახლად შექმნილი პარტორგანიზაციები არასაკმარისად მუშაობენ. მაგალითად, ნაფარეულის ტერიტორიულ პირველადს პარტორგანიზაციაში (პარტორგი გაბო მელიქოვი) პარტიული მუშაობა თავიდანვე კარგად წარიმართა. ამ მოკლე ხანში 5 პარტიული კრება ჩატარდა. პარტორგანიზაციამ პირველ რიგში ყურადღება გაამახვილა მოსახლეობის დასაარაზმავად სახელმწიფო ვალდებულებათა დროულად შესრულებაზე, ოის შედეგადაც მარცვლეულის, ხორცისა და ერბოს ჩაბარების საქმეში არსებული ჩამორჩენა სასწრაფოდ აღმოიფხვრა. პარტიულ კრებაზე თავის დროზე განხილეს საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს 27 მაისის დადგენილება და ამ დადგენილების ახსნა-განმარტებისათვის კოლმეურნეობებს მიამაგრეს პარტიული ამხანაგები. პარტორგანიზაცია აქტიურად იბრძვის აგრეთვე მესამე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხის რეალიზაციისათვის და ა. შ. ყველა კომუნისტს მიცემული აქვს შესაფერისი პარტიული დავალება. სისტემატურად ხდება დავალების შესრულების შემოწმება.

მაგრამ ასე არ ითქმის სოფ. ართანის მახარაძის სახელობის და სანიორის „1-ლი მაისის“ სახელობის კოლმეურნეობების პირველადს პარტორგანიზაციებზე. აღნიშნული პარტორგანიზაციები 21 ივნისიდან არსებობენ, მაგრამ მათ არსებითად დღემდე არ გაუშლიათ პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობა.

ახლად შექმნილ პირველადს პარტიულ ორგანიზაციაში არადამაკმაყოფილებელი მუშაობა იმითაც აიხსნება, რომ ახლად არჩეულ პარტორგებს არა აქვთ საკმაო გამოცდილება პარტიულ მუშაობაში, რის გამო ისინი უფრო მეტ კონკრეტულ დახმარებას მოითხოვენ რაიკომისაგან, მაგრამ ასეთ დახმარებას ჯერჯერობით მოკლებულნი არიან.

შ. მაჭავარიანი

საქ. კ. პ. (ბ) მახარაძის რაიკომის პლენუმი

(მახარაძე, ჩვენი საქ. კორესპონდენტისაგან)

16 აგვისტოს შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) მახარაძის რაიკომის მორიგი პლენუმი, რომელმაც განიხილა საკითხი იმის შესახებ, თუ როგორ სრულდება საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის გ. წ. 14 ნოემბრის დადგენილება პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ. აღნიშნული საკითხის გარშემო კამათში გამოვიდა 15 ამხანაგი. პლენუმმა მოისმინა აგრეთვე მტს-ის დირექტორის ამხ. ე. გობრონიძის მოხსენება ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფისა და ჩაის პლანტაციების მოვლა - პატრონობის შესახებ. პლენუმმა ორივე საკითხის გარშემო მიიღო სათანადო პრაქტიკული ღონისძიებანი.

დასასრულ განხილულ იქნა ორგანიზაციული საკითხები. პლენუმმა გაანთავისუფლა ამხ. ლ. მახარაძე რაიკომის მეორე მდივნის თანამდებობიდან მისი სხვა სამუშაოზე გადასვლის გამო და მეორე მდივნად ერთხმად აირჩია და რაიკომის ბიუროს შემადგენლობაში შეიყვანა ამხ. ე. ტაკიძე.

ლ. მახარაძე.

3. ი. ლენინის მუზეუმის თბილისის ფილიალში

ვ. ი. ლენინის მუზეუმის თბილისის ფილიალმა მოახდინა ისტორიული დოკუმენტების და მასალების ექსპოზიციების გარდაქმნა საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის ახალი სახელმძღვანელოს და საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის 1938 წ. 14 ნოემბრის ისტორიული გადაწყვეტილების მიხედვით.

მუზეუმი გამდიდრდა ახალი მასალებით, დოკუმენტებით, ლენინისა და სტალინის ხელნაწერებით და დიდი ოსტატობით შესრულებული მხატვრული ტილოებით.

მუზეუმში ცალკე გამოიყო ამხანაგ სტალინის ბავშვობისა და სიჭაბუკის წლებისადმი მიძღვნილი განყოფილება.

ამ დარბაზში წარმოდგენილი დოკუმენტები და მასალები ასახავენ ახალგაზრდა იოსებ სტალინის ცხოვრებას 1879-1898 წ. წ., ბელადის მოწაფეობის წლებს, მის შესანიშნავ ნიჭსა და ტალანტს სწავლაში და პირველ რევოლუციურ ნათლობას. აქ წარმოდგენილია ამხანაგ სტალინის „თხოვნა“ 1894 წლის 22 აგვისტოს თარიღით თბილისის საასულიერო სემინარიის რექტორისადმი გამოცდებზე დაშვების ნებართვის შესახებ. ი. ბ. სტალინი განსაკუთრებული წარჩინებით აბარებს გამოცდებს სემინარიაში და კლასიდან კლასში I ხარისხით გადადის. აქვეა წარმოდგენილი თბილისის საასულიერო სემინარიის პედაგოგიური კრების დადგენილება 1895 წლის 13 ივლისის თარიღით ი. ბ. სტალინის I ხარისხით გადაყვანის შესახებ I კლასიდან II კლასში.

დარბაზში წარმოდგენილი დოკუმენტები მკვეთრად გვიჩვენებენ სემინარიაში გამეფებულ რეაქციულ ატმოსფეროს და აღზრდის იეზუიტურ მეთოდებს. წარმოდგენილია ამაღელვებელი დოკუმენტები ი. ბ. სტალინის დასჯის შესახებ სემინარიაში გამეფებული აღზრდის იეზუიტური მეთოდების წინააღმდეგ გალაშქრებისათვის. ამხანაგი სტალინი ვერ ითმენდა ღვთისმეტყველების სწავლებას, პროტესტს გამოსთქვამდა ამ საგნის სწავლების წინააღმდეგ. 1898 წ. 3 ივნისს ამხანაგი სტალინი სთხოვს სემინარიის რექტორს „იხსნას“ იგი განმეორებითი გამოცდისაგან.

დარბაზში ცენტრალურ ადგილზეა წარმოდგენილი ამხანაგ სტალინის პასუხი გერმანელ მწერალ ლიუდვიგისადმი—თუ რატომ გახდა ამხანაგი სტალინი რევოლუციონერი. ამ პასუხში ვკითხულობთ:

„სემინარიაში არსებული აბუჩად აგდების რეჟიმისა და იეზუიტური მეთოდების წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად, მე მზად ვიყავი გავმხდარიყავი და კიდეც გავხდი რევოლუციონერი. მარქსიზმის, როგორც ნამდვილად რევოლუციონური მოძღვრების მომხრე“.

აქვეა წარმოდგენილი ამხანაგ სტალინის პასუხი იმავე მწერლის შეკითხვაზე, თუ რომელი წლიდან ჩაება რევოლუციურ მოძრაობაში:

„რევოლუციურ მოძრაობაში — აღნიშნავს ამხანაგი სტალინი—ჩავები 15 წლის ასაკიდან, როდესაც დავუკავშირდი იმ დროს ამიერკავკასიაში მცხოვრებ რუს მარქსისტების არალეგალურ ჯგუფებს“.

ლენინისა და სტალინის ახალ დოკუმენტებს შორის აღსანიშნავია: მეოთხე დარბაზში წარმოდგენილი რ.ს.-დ.მ.პ. პროგრამა. მიღებული პარტიის II ყრილობაზე; პროგრამა გამოცემულია კავკასიის კავშირის კომიტეტის მიერ 1905 წელს. მეექვსე დარბაზში წარმოდგენილი მხატვარ რილოვის სურათი 1907 წლის დეკემბერში ვ. ი. ლენინის გამგზავრების შესახებ ემიგრაციაში. ცნობილია, რომ ვ. ი. ლენინის გამგზავრება ფინლანდიაში დაკავშირებული იყო მთელ რიგ არსებით სიძნელეებთან. გამგზავრების ეს დეტალები რილოვს დიდი მხატვრული ვემოვნებით აქვს ასახული.

მეტად საინტერესო დოკუმენტია წარმოდგენილი მეშვიდე დარბაზში გაზეთ „პრავდასა“ და „ლუჩთან“ მუშების დამოკიდებულების შესახებ. თბილისის რკინიგზის მთავარ სახელოსნოს სოციალ-დემოკრატ მუშების რეზოლუციაში ვკითხულობთ, რომ გაზ. „ლუჩი“ ლიკვიდატორების ორგანოა, ხოლო „პრავდა“ აღიარებულია თანმიმდევრულ მარქსისტულ გაზეთად“.

ამავე დარბაზში წარმოდგენილია პოლიციის დეპარტამენტის ცნობა ი. ბ. ჯუღაშვილის გადასახლებიდან (ნარიმიდან) გამოქცევის შესახებ. როგორც ცნობილია, ამხანაგი სტალინი გადასახლებაში იმყოფებოდა 6-ჯერ, საიდანაც 5-ჯერ მოახერხა გამოქცევა.

მეზეუმის მერვე დარბაზში წარმოდგენილია სტატია — „ევროპის შეერთებული შტატების ლოზუნგის შესახებ“ და, როგორც ბაალი დოკუმენტი, ვ. ი. ლენინის სტატია „პროლეტარული რევოლუციის სამხედრო პროგრამა“, დაწერილი 1916 წლის შემოდგომაზე. ეს სტატია უაღრესად საინტერესო თეორიული ნაშრომია.

„ეს იყო სოციალისტური რევოლუციის ახალი, დამთავრებული თეორია, ცალკეულ ქვეყნებში სოციალიზმის გამარჯვების შესაძლებლობის, მისი გამარჯვების პირობების, მისი გამარჯვების პერსპექტივების თეორია, თეორია, რომლის საფუძვლებიც ლენინმა ჯერ კიდევ 1905 წელს დასახა ბრიშურაში „სოციალ-დემოკრატიის ორი ტაქტიკა დემოკრატიულ რევოლუციაში“. („საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსი“).

წარუშლელ შთაბეჭდილებას სტოვებს მხატვარ კუზნეცოვის სურათი „თებერვლის დღეები პეტერბურგში 1917 წ.“.

მეთორმეტე დარბაზში წარმოდგენილია გაზეთ „იზვესტიას“ 1918 წლის 4 სექტემბრის ნომერი, საიდანაც ვეცნობით მთავრობის ცნობას ესერ კაპლანის დახვრეტის შესახებ, რომელმაც ტროცკისტულ-ბუხარინული და ესერულ-მენშევიკური კონტრრევოლუციური ბანდის დავალებით ვერაგული თავდასხმა მოახდინა დიდ ლენინზე.

დიდ ინტერესს იწვევს ი. ბ. სტალინის მიერ შედგენილი გეგმა სამხრეთში თეთრგვარდიელ გენერალ დენიკინის განადგურებისა. აქვეა წარმოდგენილი მხატვარ ორლოვის მხატვრული ნამუშევარი — ი. ბ. სტალინი ესაუბრება ვ. ი. ლენინს დენიკინის განადგურების გეგმის გარშემო.

○

მნახველი დაუცხრომელი ინტერესით გაეცნობა მთელ რიგ სხვა ახალ დოკუმენტებსაც, რომლებიც ბოლშევიზმის გმირული წარსულის საუცხოო მხატვრულ ილუსტრაციას წარმოადგენენ.

პროპაგანდის ეს შესანიშნავი კერა გამდიდრდა დოკუმენტებით, რომლებიც ფასდაუდებელ დახმარებას გაუწევენ პარტიულ და არაპარტიულ ბოლშევიკებს ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის ისტორიის შესწავლაში.

ი. მირცხულავა
ვ. ლომაძე

ი. ტალახაძე

საქართველოს სს რესპუბლიკის
პროკურორი

საბოლოოდ აღმოვფხვრათ სპეკულაცია

საბჭოთა ხელისუფლებამ მოსპო ექრძო ვაჭრობა, გადამყიდველობა, მოგების მიზნით ყიდვა-გაყიდვა. ვაჭრობა ჩვენს ქვეყანაში მხოლოდ კოოპერაციისა და სახელმწიფო დაწესებულებების ხელშია.

გარდა კოოპერატიული და სახელმწიფო ორგანიზაციებისა, სხვა ორგანიზაციებსა და კერძო პირებს ვაჭრობის (ყიდვა-გაყიდვის) უფლება არა აქვთ.

ყოველ მშრომელ ხელოსანს და გლეხს უფლება აქვს გაჰყიდოს თავისი ნაწარმი, პირადი შრომის პროდუქტი, მაგრამ არც მათ შეუძლიათ სხვისი ნაწარმი შეისყიდონ და გაჰყიდონ.

სპეკულაცია ანუ ყიდვა-გაყიდვა მოგების მიზნით უდიდესი ბოროტებაა სოციალისტურ სახელმწიფოში, მის ჩამდენთათვის გათვალისწინებულია მძიმე სასჯელი არანაკლებ ხუთი წლის პატიმრობისა და მთელი ქონების ან ნაწილის კონფისკაცია (საქ. სისხლ. სამ. კოდ. 142 მუხლი).

„ყოფილი ადამიანების“ ცალკეული წარმომადგენლები სამწუხაროდ აქა იქ კიდევ მოიპოვებიან ჩვენს სავაჭრო დაწესებულებებში, მაღაზიებში. აქედან ისინი უკავშირდებიან გადამყიდველებს. მათ აწოდებენ ფარულად ფართო მოხმარების საქონელს და ინაწილებენ მათთან ერთად ნაძარცვს — ანუ, როგორც ისინი ამბობენ, მოგებას. ასე ეწყობა სპეკულაცია. მუშა თავის ხელოთ აკეთებს საქონელს და შემდეგ ამავე საქონელს ზოგჯერ ის ყიდულობს უკვე სპეკულანტების მეშვეობით მამასისხლად, აწეულ ფასებში.

სამწუხაროდ, ასეთი მაგალითები გვხვდება ჩვენს სავაჭრო ორგანიზაციებში. თბილვაჭრობის მაღაზია № 33-ის თანამშრომლები: თამარ დიხამინჯია, ვერა სოსნოვსკაია და მიხეილ მონაშეროვი დაკავშირებული იყვნენ სპეკულანტებთან, მიღებულ საქონელს ისინი პარტიობით უნაწილებდნენ მათ და გამამდიდრებულ იქნენ მაშინ, როცა გასასყიდად სპეკულანტებს გადასცეს 85 წყვილი ქალის ჩუსტი.

დაბურული ბაზრის ფარდულის გამყიდველი ნინო რაშოიანი გამამდიდრებულად იქნა იმ დროს, როდესაც სახლიდან სპეკულანტს აძლევდა 200 მეტრ ფართალს და ერთ ყუთ საპონს.

ისააკ ტეტროტი, თბილვაჭრობის მაღაზიის № 102-2-ის გამყიდველი გამომძიებლებულ იქნა იმ მომენტში, როდესაც სპეკულანტს გადასცა 108 მეტრი ფართალი და 8 წყვილი კალოში. სამარცხვინოდ, ხშირად უილაჯოდ ებრძვიან მათ საქაჭრო და კოოპერატიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელები.

გარდა ძველი ვაჭრების ნაშთებისა, სპეკულანტთა რიგებს „ამშვენებენ“ აგრეთვე დეკლასირებული, სისხლის სამართლის ელემენტები. მრავალი მათგანი გაძევებულია ჩვენი საწარმო - დაწესებულებებიდან შრომის დისციპლინის სისტემატური დარღვევისა, წუნდებული პროდუქციის გამოშვებისა, სოციალისტური ქონების გაფლანგვისა და სხვადასხვა ბოროტმოქმედებებისათვის. ეს ბინძური პირები ჰქმნიან სპეკულანტთა საძაგელ ხროვას; ისინი ჩვენი მაღაზიებიდან და ბაზრებიდან სხვადასხვა კომბინაციის საშუალებით იძენენ საქონელს და შემდეგ მას ორჯერ და სამჯერ უფრო ძვირად ჰყიდიან.

ყველა პატიოსანი ადამიანი, საბჭოთა სოციალისტური საზოგადოების ყოველი წევრი ვალდებულია ებრძოლოს სპეკულანტებს, ხალხის სისხლის მწოველ წურბელებს. პირველ რიგში კი ეს ვალდებულება ეკისრება ჩვენს მილიციას, პროკურატურას და სასამართლოს. გულადილად უნდა ვაღიაროთ, რომ სამწუხაროდ ეს ორგანოები ამ ბრძოლაში ხშირად ძალზე ბოიკოტდებენ, ხოლო ცალკეულ შემთხვევებში სამარცხვინო უმოქმედობას იჩენენ.

მილიცია მოწოდებულია დაიცვას წესრიგი ქუჩებში და საზოგადოებრივ ადგილებში — მაღაზიებში. სპეკულანტები ამ წესრიგს არღვევენ ყველგან, ხოლო მათ მილიცია ზოგჯერ ამის საშუალებას არ უსპობს. მილიცია ვალდებულია რეგისტრაციაში გააატაროს მუქთახორები და ყოველდღე მხედველობის ქვეშ ჰყავდეს ისინი, თუ რით ცხოვრობენ, შემოსავლის რა წყაროა ასაზრდოებს მათ. მილიციას მრავალი გზა და საშუალება აქვს ამხილოს სპეკულანტები, მაგრამ, სამწუხაროდ, იგი ხშირად ვერ იყენებს ამ საშუალებებს.

მაღაზიებში მილიციის თვალწინ ხდება რიგებში წესრიგის დარღვევა და ყოველივე ეს ხშირად დაუსჯელი რჩება.

მეორე ნაკლი მილიციის მუშაობისა იმაში მდგომარეობს, რომ როცა სპეკულანტს იჭერს ხშირად მის საქმეს სათანადოდ ვერ არკვევს. მილიციის ზოგიერთი თანამშრომელი ასე მსჯელობს: დავიჭირე კაცი, რომელიც საქონელს ჰყიდდა, რაღა საჭიროა რაიმე კვლევა-ძიება. სინამდვილეში იგი ვალდებულია გამოარკვიოს — სად იყო ნაყიდი ეს საქონელი, რა ფასად, რა ხერხების საშუალებით, რას წარმოადგენს დამნაშავე პიროვნება, ვინ არის ამ ბოროტების თანამონაწილე, რამდენჯერ არის შემჩნეული საქონლის გაყიდვაში ეს პირი და სხვ. ერთი სიტყვით, ყოველი საქმე უნდა იქნას გამოძიებული სრულად და წესიერად, რომ სპეკულანტმა ან მიმა დამცველმა ვერ შესძლოს რაიმე ჭუჭრუტანის მონახვა და შიგ მიმალვა. სპეკულანტი ეშმაკია, გამოქნილია. ყოველივე ხვრელები წინდაწინვე აქვს შესწავლილი, ბნელი საქმე მოფიქრებულად აქვს გაკეთებული. სასამართლოში მას ხშირად ორი-სამი დამცველი გამოჰყავს, ყოველ ზომებს ხმარობს წყლიდან მშრალი ამოძვრეს.

ყოველივე ეს უნდა გაითვალისწინოს გამომძიებელმა და საქმე ისე უნდა მოაკვლიოს, რომ სასამართლოდან იგი უკან დასაბრუნებელი არ გაბედეს.

საგამომძიებლო ორგანოების ზედამხედველი არის პროკურატურა. იგი ვალდებულია გამოძიების პროცესში საქმეს განუწყვეტლივ თვალი ადევნოს. ყოველი ნაკლი და უსწორობა გამოძიების პროცესშივე აღკვეთოს და გამოასწორებინოს მომკვლევს. პროკურორი ღებულობს გამოძიებით დამთავრებულ საქმეს. დაწვრილებით ათვალიერებს მის ყველა მასალას, ამტკიცებს საბრალდებო დასკვნას და წარმართავს მას სათანადო სასამართლოში. მაშასადამე, ის სრული პასუხისმგებელია ყველა მასალის სისწორისა და სისრულისათვის.

შემდეგ, პროკურორი ვალდებულია გამოვიდეს თვით სასამართლოს პროცესზე სახელმწიფო ბრალმდებლად და ამრიგად განახორციელოს ზედამხედველობა სასამართლოს კვლევაძიებასა და საქმიანობაზე. აქ ის უნდა ცდილობდეს შეავსოს ის ხარვეზი, რაც შემთხვევით დარჩენილა საქმეში.

ს

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილეთა ანგარიში

საუბარი დიად გამოფენაზე

გამოფენის მონაწილეთა გამოსვლა სოფ. ბაბუშარას (სოხუმის რაიონი) ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის ნევრთა კრებაზე

დინჯათ დაიწყო თავისი მოხსენება სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილემ, ახლახან მოსკოვიდან დაბრუნებულმა, ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის (ბაბუშარა, სოხუმის რაიონი) სტახანოველმა ამხ. **ოლღა სართანიამ.**

დიდია ხალხის დაინტერესება გამოფენის, მოსკოვის ამბებით. ამიტომაა, რომ ყველა სულგანაბული უსმენს მოსკოვიდან ახლად დაბრუნებულ მოწინავე სტახანოველს.

გამარჯვების საიდუმლო

— ყველაფერი რომ გითხრათ, — ამბობს სართანია, — ჩვენი კრება, ალბათ, ზვალ ამ დრომდე გასტანს. არც შეიძლება სიტყვით იმის გადმოცემა, რაც მოსკოვში ვნახეთ. მე ვიცოდი, თუ რა დიდია ჩვენი სოფლის მეურნეობის, კოლმეურნე გლეხობის გამარჯვებები, მაგრამ იმ მიღწევების წარმოდგენა, რაც მე ვნახე, გამაჭირდებოდა. პირველ დღესვე თვალები ჩემდაუნებურად ყოველი კუთხისაკენ გამექცა. ყოველი პავილიონი, ყოველი ექსპონატი — ერთიმეორეზე უკეთესი!

გამოფენამ დაგვანახვა, თუ რას წარმოადგენს საკოლმეურნეო სოფლის გამარჯვება. ჩვენ მოგვყავს გერანი, ციტრუსი, თამბაქო, სიმინდი, ხილი. ვამაყობთ ამით. ჩვენს პავილიონში დიდებულადაა ყოველივე ეს გამოფენილი; სხვა რესპუბლიკების პავილიონები გვიჩვენებენ გამარჯვებებს პურის, ბამბის, პირუტყვის, მექანიზაციის დარგში. გამოფენა ჩვენი დღევანდელი დღის სარკეა. მასში მოსჩანს საკოლმეურნეო სოფლის ნამდვილი სახე. ის ყველას აჩვენებს, თუ რა დიდია ჩვენი სოფლის წარმატებები, რა დიდებულია შრომა საბჭოთა სამშობლოს სოფელში, რა მრავალფეროვანი, ლამაზი, მდიდარი და მიმზიდველია ჩვენი უზარმაზარი ქვეყანა.

ამხანაგმა **მოლოტოვმა** თავის მოხსენებაში ჩინებულად დაახასიათა ეს გამარჯვებები, წარმატებები. ჩვენ დიდი ყურადღებით და სიხარულით მოვისმინეთ მოლოტოვის მოხსენება. ახლაო, გვითხრა მან, მთელი სოფლის გლეხკაცობა ჩაბმულია საკოლმეურნეო შრომაში და დიდი ენერგიით აშენებს კომუნიზმსო. ამხანაგმა მოლოტოვმა მშვენიერად დაახასიათა, თუ რას წარმოადგენს გამოფენა.

მოლოტოვისა და დიდი **სტალინის** სხვა თანამებრძოლთა ნახვამ ჩვენში დიდი სიხარული გამოიწვია.

შევუდექით გამოფენის დათვალიერებას.

ჩვენი გული პირველად საქართველოს პავილიონისაკენ მიიწევდა. შევედით. პალმებით მოურთავთ, ციტრუსებით დაუმშვენებიათ. საქართველოს ლიმონები, მანდარინები, ფორთოხლები ელვარებენ პავილიონში. მარდი კალმახები დასრიალებენ აუზში...

დიდი ბელადის მშვენიერი ქანდაკება შეგვხვდა ყველაზე ადრე. კარგა ხანს ვუცქირე მას, ვინც შეექმნა ეს დიადი ცხოვრება, სოფლის მშვენიერება, მშრომელი ხალხის შემოქმედებულობა. ვუცქერდი ბელადის ნათელ სახეს და გულში ვფიქრობდი: დიდხანს, სულ დიდხანს იცოცხლოს ჩვენმა საყვარელმა მამამ და მასწავლებელმა!

გამყოლი ახსნა-განმარტებებს გვაძლევს. აი, შეჩერდა კოლხიდაზე. გვაცნობს, თუ რა დიდი გამარჯვებაა მოპოვებული კოლხიდის ჭაობების დაშრობით. და... უეცრად გადადის ჩვენს კოლმეურნეობაზე. გამოფენაზეა ჩვენი ბაგრატ კალანდია, ჯოტო ბეჭვაიას, გ. მამფორიას და ჩემი სურათები. გამყოლი აჩვენებს ჩემს სურათზე და აცნობებს, რომ ოლღა სართანია გერანის სტახანოველია. უცრად ჩვენი ჯგუფიდან ვიღაცამ წამოიძახა:

— სართანია თვითონ აქ არის.

ჩემსკენ მოიხედა ყველამ.

— აბა, თვითონ მოგვითხროს თავისი მუშაობის შესახებ!—წამოიძახეს აქეთ-იქიდან.

უნდა გამოგიტყდეთ, ამხანაგებო, სიწითლემ გადამკრა სახეზე. ვფიქრობდ: რა დიდი ორატორი მე ვარ, რომ მოსკოვში, ამ უზარმაზარ გამოფენაზე, ხალხის წინაშე სიტყვით გამოვიდე? მეტი გამოსავალი არ იყო, და დავიწყე. მე მათ ვუამბე, თუ როგორ მივაღწიეთ ჩვენ გერანის მაღალ მოსავალს. 12 ტონის ნაცვლად როგორ ავიღეთ ჰექტარზე საშუალოდ 27 ტონა გერანი, ხოლო საცდელ ნაკვეთზე — 52 ტონა. მე მათ ვუამბე, როგორ ვუვლით გერანს, როგორ ვჭრით მას და როგორ ამუშავებენ ამ მდიდარ კულტურას ქარხნებში.

ჩვენ ვნახეთ სხვა რესპუბლიკების მიღწევებიც. ვნახეთ უკრაინის პური და გავეცანით, თუ როგორ აღწევენ უკრაინელი მეგობრები მაღალ მოსავალს.

გავეცანით მეცნიერების მიღწევებს, აკადემიკოს ლისენკოს საინტერესო ცდებს.

დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა მექანიზაციის პავილიონმა. მანქანებია, ამხანაგებო, მაგრამ იცით როგორი? მთელი მსოფლიო გაკვირვებაში მოჰყავს. თქვენ იცით, რომ არცერთ ქვეყანას არა აქვს სოფლის მეურნეობის ისეთი საუკეთესო მანქანები, როგორიც ჩვენ. ეს მანქანები დაგვეხმარენ საკოლმეურნეო შრომის გამარჯვებაში, მაღალი მოსავლის მიღწევაში. ჩვენ ვნახეთ თამბაქოს სარგავი ახალი მანქანაც. ის დიდად აადვილებს შრომას და ჩვენს კოლმეურნეობაში გამოსაყენებელია. თამბაქოს დარგვას ახლა ჩვენ ხელით ვაწარმოებთ. ეს შრომის დაბალ ნაყოფიერებას იძლევა. ახალი მანქანით ჩვენ შეგვეძლება ერთიათად გავადვილოთ შრომა და დავაჩქაროთ დარგვის პროცესი.

ვიმუშაოთ ბოლშევიკურად!

შემდეგ მომხსენებელი შეჩერდა მეცხოველეობის განვითარების გარშემო და აღნიშნა, რომ გამოფენამ ამ მხრივაც მას დიდი რამე შეასწავლა. გამოფენის მონაწილეებმა ნახეს ჯიშიანი პირუტყვი და გაეცნენ, თუ უკეთ როგორ უნდა მოეწყოს საკოლმეურნეო სასაქონლო ფერმები.

— ამხანაგებო! ჩვენ დიდი მიღწევები გვაქვს. საკოლმეურნეო შრომამ სულერთიანად გარდაჰქმნა ჩვენი ცხოვრება, სახე უცვალა სოფელს.

კერძოდ, ჩვენმა კოლმეურნეობამაც დიდი გამარჯვება მოიპოვა. მე სიხარულით ამეკვსო გული, როცა ვხედავდი გამოფენაზე წარდგენილ ჩვენს კოლმეურნეობას, ჩვენს ექსპონატებს. იყვე ასე დიდი გამოფენის მონაწილე—ეს უდიდესი პატივია.

მაგრამ მიღწეული როდი კმარა! ჩვენ აუცილებლად უნდა ვისწავლოთ ბევრი რამე და უკეთ ვიმუშაოთ მომავალში.

ახლა იწყება ბრძოლა 1940 წელს სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაში მონაწილეობისათვის. ჩვენ რომ მონაწილის სახელი უნდა შევინარჩუნოთ გერანის დარგშიც, ამაზე ლაპარაკი, მე მგონი, ზედმეტია. ჩვენ გამოფენის მონაწილე უნდა გავხდეთ აგრეთვე თამბაქოს დარგშიც. ჩვენს კოლმეურნეობას ყველა სამუშაოთა შესრულების მაჩვენებელი 1940 წელს უნდა ჰქონდეს მაღალი და გამოფენის ღირსი. ამიტომ სტალინურად უნდა მოვაწყოთ მუშაობა ახალი წარმატებების მოპოვებისათვის. ახალ გამარჯვებებს მივაღწევთ სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გაშლით, სტახანოვური მოძრაობის გაშლა-გაფართოებით. შეჯიბრება, ამხანაგებო, ახლავე უნდა დავიწყოთ. გამოფენაში მონაწილეობის უფლებისათვის ბრძოლა ახლავე უნდა გავშალოთ. თამბაქოს დარგში ჩვენ უნდა ვისწავლოთ მუშაობა მოწინავე კოლმეურნეობებისაგან. ბასტანჯიანის მეთოდი საქმით უნდა დავნერგოთ მუშაობაში.

სასოფლო-სამეურნეო გამოფენა ჩვენთვის უნივერსიტეტი გახდა. იმ მცირე დროის განმავლობაშიც კი, მოსკოვს რომ დავყავით, ბევრი რამ გვასწავლა ამ უნივერსიტეტმა.

იმას, რაც გვასწავლა გამოფენამ, პრაქტიკულად გამოვიყენებთ მუშაობის დროს.

ამხანაგებო! უნდა გითხრათ, რომ გამოფენამ კიდევ უფრო აამაღლა ჩვენი სიამაყის გრძნობა. გამოფენა ყველას მოუთხრობს, თუ როგორ გარდაიქმნა შრომა სოფელში. ჩვენი ვალია კიდევ უფრო უკეთესად ვიმუშაოთ. საამისოდ ყველა პირობა გაგვაჩნია. საჭიროა იმხაირად ვიმუშაოთ, რომ მეტმა კოლმეურნემ მოიპოვოს უფლება 1940 წელს გამოფენაში მონაწილეობისა.

მომხსენებელმა გამარჯვება და კეთილდღეობა უსურვა დამსწრეთ და დაამთავრა თავისი მოხსენება.

თავიანთი საინტერესო მოგონებებით გამოვიდნენ აგრეთვე გამოფენის მონაწილე ტრაქტორისტი **ჯოტო ბეჭვაია** და ექსკურსანტი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი **ლიდა ხარატაშვილი.**

ბევრი რამ საინტერესო მოუთხრეს მათ კოლმეურნეებს.

ჯ. ბეჭვაიამ მოიგონა იმ სახლის მაკეტი, სადაც დაიბადა და ბავშვობა გაატარა დიდმა სტალინმა. ამ მაკეტს საქართველოს პავილიონში თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს და მას დიდი ინტერესით ათვალიერებს ყველა მნახველი. მანვე მოიგონა საქართველოს და უკრაინის კოლმეურნეთა შეხვედრა. ტრაქტორისტი განსაკუთრებით ფართოდ შეჩერდა მექანიზაციის საკითხებზე. და ეს გასაგებიცაა. მას თითქმის ყველაზე უფრო ეს საკითხი აინტერესებდა.

ხარატაშვილმა კოლმეურნეებს მოუწოდა მუშაობის იმგვარად დაყენებისაკენ, რომ კოლმეურნეობამ 1940 წელსაც მოიპოვოს გამოფენაში მონაწილეობის უფლება. ახალგაზრდა დეპუტატმა კოლმეურნეებს ფართოდ გადასცა აგრეთვე ის მდიდარი შთაბეჭდილებანი, რაც მან მიიღო ქალაქ მოსკოვის დათვალიერებით.

ბევრი საინტერესო შეკითხვა შემოვიდა კოლმეურნეთაგან.

შეჯიბრების ახალი აღმავლობით

ამ კრებაზე ბევრ საინტერესო მოვლენას ჰქონდა ადგილი. არანაკლებ საინტერესო გამოდგა მოწინავე კოლმეურნეთა ინიციატივა 1940 წელს სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაში მონაწილეობის უფლებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების გაშლის შესახებ. ეს საქმე წამოიწყო მეხუთე ბრიგადის ხელმძღვანელმა, სტახანოველმა, სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილემ **ბაგრატ კალანდიამ.** თავის სიტყვაში მან სთქვა:

— მიმდინარე წელს სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაში მონაწილეობა ჩვენი კოლმეურნეობის დიდი გამარჯვებაა. ეს ერთხელ კიდევ ადასტურებს, თუ რა დიდად აფასებს პარტია და ხელისუფლება თავდადებულ პატიოსან შრომას. მე დამტკიცებული ვარ აღნიშნული გამოფენის მონაწილედ. ეს მიათკვლებს ენერგიას და მავალებს უკეთესად ვიშრომო სოციალისტურ სოფლის შემდგომი კეთილდღეობისათვის. ჩვენ 1940 წელსაც უნდა ვიყვეთ გამოფენაზე. ეს უნდა გახდეს თვითეული კოლმეურნის საბრძოლო ლოზუნგად. სიტყვას ვიძლევი, რომ ჩემი ბრიგადა ღირსეულად გაამართლებს ამ ლოზუნგს. ჩვენ სახელმწიფოს მივცემთ გერანის კიდევ უფრო მეტ მოსავალს. შეჯიბრებაში ვიწევმ მესამე ბრიგადის ხელმძღვანელს ილიკო ბეჭვაიას. სიტყვა შენზეა, ილიკო! — შესძახა ბაგრატმა და დაჯდა.

ბრიგადირი **ილიკო ბეჭვაია** სიხარულით იღებს გამოწვევას და აცხადებს ვალდებულებას ერთი ორად გაზარდოს მოსავალი, გახდეს სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილე მომავალ წელს. **თავის** მხრივ ი. ბეჭვაია შეჯიბრებაში იწვევს მეოთხე ბრიგადის ხელმძღვანელს ლევან კალანდიას.

შეჯიბრება გზადაგზა ვითარდება და იზიდავს კოლმეურნეებს. **ლ. კალანდია** შეჯიბრებაში იწვევს პირველი ბრიგადის ხელმძღვანელს გრიგოლ თოდუას...

○

კოლმეურნეთა კრებამ მიიღო შემდეგი რეზოლუცია:

„დიდი ინტერესით მოვისმინეთ სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილეთა მოხსენებები, ჩვენ, ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის მშრომელები, დიდად აღფრთოვანებული ვართ ყოველივე იმით, რაც მეტად უბრალოდ და მიმზიდველად მოგვითხრეს ჩვენი კოლმეურნეობის მოწინავე ადამიანებმა. მათი ნაამბობი სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის შესახებ, მათი მართალი სიტყვა — ერთიორად აძლიერებს ჩვენს მისწრაფებას ახალი წარმატებებისაკენ, ჩვენს ენერგიას. სასოფლო-სამეურნეო გამოფენა, როგორც მას სამართლიანად უწოდებენ, წარმოადგენს დიად სკოლას, საკოლმეურნეო სოფლის შემდგომი წინსვლის სკოლას. ამ სკოლის მოწყობისათვის ჩვენ დიდ მადლობას ვუცხადებთ პარტიას და მთავრობას, პირადად დიდ **სტალინს.**

სასოფლო-სამეურნეო გამოფენა მთელ ქვეყნიერებას უხატავს სოციალისტური სოფლის მეურნეობის დიად გამარჯვებათა ნათელ სურათს. გამოფენაში, როგორც სარკეში, ისე მოსჩანს ჩვენი სოფლის სინამდვილე, ის დიდი მიღწევები, რომლებიც მოპოვებულია თავდადებული და ენერგიული შრომით.

იყვე ამ გრანდიოზული გამოფენის მონაწილე — ეს არის უდიდესი პატივი. ჩვენმა კოლმეურნეობამ გერანისათვის თავდადებული ბრძოლით მოიპოვა გამოფენაში მონაწილეობის უფლება. ჩვენი სახელოვანი ადამიანების ო. სართანიას, ლ. ხარატაშვილის, ჯ. ბეჭვაიას, ბ. კალანდიას და სხვების სახელები უკვე ცნობილი გახდა ყველასათვის, ვინც დაათვალიერა გამოფენა.

მაგრამ ეს როდი გვაკმაყოფილებს. არა მარტო გერანის დარგში უნდა ვიყვეთ გამოფენის მონაწილე. ჩვენს კოლმეურნეობაში თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს თამბაქოს პლანტაციასაც 1940 წლისათვის ჩვენ უნდა გავხდეთ გამოფენის მონაწილე თამბაქოს დარგშიც.

ჩვენ ვიწყებთ შეჯიბრებას ახალი, მაღალი საწარმოო მაჩვენებლების მიღწევისათვის. სოციალისტური შეჯიბრების, სტახანოვური მოძრაობის ფართოდ გაშლით მივაღწევთ ახალ წარმატებებს. დროზე ავიღებთ გერანის, თამბაქოს და მარცვლეული კულტურების მოსავალს, გავშლით მუშაობას მეცხოველეობის შემდგომი აღმავლობისათვის, კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მიწების დაცვისა და ზუსტად გამოყენებისათვის.

ბრძოლა უკეთესი მაჩვენებლებისათვის 1941 წელს — წარმოადგენს თვითეული კოლმეურნეობის და კოლმეურნის მთავარ საბრძოლო ამოცანას. ამ ლოზუნგით დარაზმულნი, ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის წევრები ყველა სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა შესრულებაში მოწინავენი ვიქნებით.

დაუღალავად განვამტკიცებთ საკოლმეურნეო სოფლის ძლიერებას, ავამაღლებთ შეძლებული და კულტურული ცხოვრების დონეს, ვიმუშავებთ სტალინურად, ისე, როგორც შეშვენის ყველა პატიოსან კოლმეურნეს.

გაუმარჯოს საკოლმეურნეო წყობილებას — ხალხის ბედნიერებისა და შეძლებული ცხოვრების ურყევ საფუძველს!

გაუმარჯოს კოლმეურნეთა საყვარელ მეგობარს, დიდ **სტალინს!"**

ბ. მერკვილაძე.

სოხუმი. „კომუნისტის" საკ. კორესპონდენტი.

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილე. სოფ. ბაბუშარას (სოხუმის რაიონი) ლ. ბერიას სახ. კოლმეურნეობის სტახანოველი ოლღა სართანია (მარცხნივ) უამბობს კოლმეურნეებს გამოფენაზე მიღებული გამოცდილების შესახებ.

გამოფენის მონაწილენი საქართველოდან

ბორჯომის რაიონი

ზანავის საქართველოს საბჭოების მე-8 ყრილობის სახელობის კოლმეურნეობა მარწყვის ხაზით.

სოფ. საკირის ბაქრაძის სახელობის კოლმეურნეობა მეხილეობის ხაზით.

მოლითის საქართველოს საბჭოების მე-8 ყრილობის სახელობის კოლმეურნეობა ქერის კულტურის ხაზით და ამავე კოლმეურნეობის მერძეობის სასაქონლო ფერმა.

სოფ. მოქცევის კიროვის სახელობის კოლმეურნეობა ქერის ხაზით.

ტაბაწყურის საქ. კ. პ. (ბ) მე-10 ყრილობის სახელობის კოლმეურნეობა ქერის ხაზით და ამავე კოლმეურნეობის მერძეობის სასაქონლო ფერმა.

დგვარის კომინტერნის მე-7 კონგრესის სახელობის კოლმეურნეობა სიმინდის ხაზით.

ქვაბისხევის კოლმეურნეობა „წითელარმიელი" სიმინდის ხაზით.

სოფ. დვირის კოლმეურნეობა „ლენინის ანდერძი" სიმინდის ხაზით.

ტაძრისის ცხაკაიას სახელობის კოლმეურნეობა სიმინდის ხაზით.

დაბის წითელი არმიის სახელობის კოლმეურნეობა სიმინდის ხაზით.

ყვიბისის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობა სიმინდის ხაზით.

გეგეჭკორის რაიონი

სოფ. ონოლიას კოლმეურნეობა „მშრომელი" ჩაის ხაზით.

ნაჯაზოგოს ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობა ჩაის ხაზით.

ლეხაინდრაოს ფ. მახარაძის სახ. კოლმეურნეობა ჩაის ხაზით.

ნაგიბერაოს კოლმეურნეობა „პირველი მაისი" ჩაის ხაზით.

ლეციცხვაიეს შმიდტის სახელობის კოლმეურნეობა ჩაის ხაზით.

ლეხაინდრაოს ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობა ჩაის ხაზით.

ქვემო ნაგვაზაოს კოლმეურნეობა ჩაის ხაზით.

სოფ. ხუნწის კოლმეურნეობა „წითელი მეურნე" ჩაის ხაზით.

ლედგებიეს კუიბიშევის სახელობის კოლმეურნეობა ჩაის ხაზით.

გორის რაიონი

ბერბუკის ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობა მებაღეობისა და კომბოსტოს კულტურათა ხაზით.

გარეჯვრის კოლმეურნეობა „ახალი ცხოვრება" მებაღეობის ხაზით.

ხელთუბნის კოლმეურნეობა „განთიადი" მებაღეობის ხაზით.

მეჯვრისხევის კოლმეურნეობა „მომავალი" მებაღეობის ხაზით.

პატარა ბერშუეთის კოლმეურნეობა „მოხალისე" მებაღეობის ხაზით.

ახალუბნის კოლმეურნეობა „წითელი სოფელი" მებაღეობის ხაზით.

მეჯვრისხევის კოლმეურნეობა „წითელი ნაპერწკალი" მებაღეობის ხაზით.

ზემო სკრის მესამე ინტერნაციონალის სახელობის კოლმეურნეობა მაქრის ქარხლის ხაზით.

გურჯაანის რაიონი

არაშენდის სტურუას სახელობის კოლმეურნეობის მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

ყანდაურის კოლმეურნეობა „გლეხის მარჯვენა" მევენახეობის ხაზით და ამავე კოლმეურნეობის მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

გურჯაანის ღვინის ქარხანა მევენახეობის ხაზით.

ვოლისციხის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობა მევენახეობის ხაზით.

ვოლისციხის ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობა მევენახეობის ხაზით.

კარდანახის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობა მევენახეობის ხაზით.

ურიათუბნის კოლმეურნეობა „წითელი უბანი" მევენახეობის ხაზით.

ურიათუბნის კოლმეურნეობა „სოც. გზა" მევენახეობის ხაზით.

კარდანახის კოლმეურნეობა „წითელი მარანი" მევენახეობის ხაზით.

კოლმეურნეობა „პარიზის კომუნა" მევენახეობის ხაზით.

მუკუზნის კოლმეურნეობა „გლეხთა გაერთიანება" ხორბლის ხაზით.

მუკუზნის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობა ვენახის სანერგის ხაზით.

ურიათუბნის ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობა მევენახეობის ხაზით.

ურიათუბნის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობა მევენახეობის ხაზით.

ვეჯიანის კოლმეურნეობა „ნაპერწკალი" მევენახეობის ხაზით.

დუშეთის რაიონი

სოფ. ჩოხის კოლმეურნეობა „შრომის დროშის" მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

სოფ. წკერეს ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობის მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

მლეთის ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

ჩობალაურის ფ. მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობის მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

სოფელ მუღუროს ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

სოფ. დიხაოს ფ. მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობის მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

შუახევის ფ. მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობა სიმინდის ხაზით.

სოფ. მაქართის კოლმეურნეობა „ნდობის" მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმა.

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე

ექსკურსანტებზე დიდ შთაბეჭდილებას ახდენს ცენტრალური დარბაზი

მოსკოვი (ბილდაპარატით ჩვენი საკ. კორ.). სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის ექსკურსიის ხელმძღვანელმა გიორგი მეუნარგიამ, თბილისის ბერიას სახელობის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის სტუდენტმა, დღეს ბევრი რამ საინტერესო მიამბო თავისი მუშაობის შესახებ. იგი მიმაგრებულია გამოფენის მთავარ პავილიონზე. მისი ამოცანაა ხელმძღვანელობა გაუწიოს საქართველოდან ჩამოსულ ექსკურსანტებს, რომლებიც ამ პავილიონის დასათვალიერებლად მოდიან.

მთავარ პავილიონში რა იწვევს ჩვენი ექსკურსანტების განსაკუთრებულ ინტერესს? რას აქცევენ ისინი მთავარ ყურადღებას?

მათ უწინარეს ყოვლისა იზიდავს სოციალისტური სასოფლო-სამეურნეო წარმოების დარბაზი, — განსაკუთრებით აღმოსავლეთ საქართველოდან ჩამოსულ კოლმეურნეებს ისინი დაწვრილებით ეკითხებიან ექსკურსიის ხელმძღვანელს რეკორდსმენ კომბაინერთა და ტრაქტორისტთა აქ წარმოდგენილი მუშაობის შესახებ, დაინტერესებული არიან მათი მუშაობის მეთოდებით. საქართველოდან ჩამოსული ექსკურსანტები მეცნიერების დარბაზში დიდი ინტერესით ისმენენ **საუბარს** აკადემიკოს ლისენკოს თეორიაზე მცენარეთა სტადიური განვითარებისა და კარტოფილის საზაფხულო დარგვის შესახებ. მათ დიდ ინტერესს იწვევს სტენდი ჩუვაშეთის ერთერთი სოფლისა, რომელმაც რევოლუციის წლების განმავლობაში ჩვენს ქვეყანას 400 კვალიფიციური სპეციალისტი მისცა.

ექსკურსანტებზე დიდ შთაბეჭდილებას ახდენს ცენტრალური დარბაზიც, სადაც წარმოდგენილია 11 მოძმე საბჭოთა რესპუბლიკის პანორამა. ამ დარბაზში, სადაც ასახულია ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის გამარჯვება, ექსკურსანტები, აღტაცებულნი და სიამაყის გრძნობით აღვსილნი, დიდხანს ჩერდებიან.

ჯყვავის ბრონეული

საქართველოს რესპუბლიკის პავილიონის ბაღში მოსკოვის მზის ქვეშ პირველად აყვავდა ბროწეული. ზოგიერთ ხეზე სანაყოფო ნასკვი გაჩნდა.

ბანანები, პალმები, ფიკუსები

17 აგვისტოს აზერბაიჯანის სსრ რესპუბლიკის პავილიონმა მეცნიერებათა აკადემიის აზერბაიჯანის ფილიალისაგან მიიღო ბანანები, პალმები, ფიკუსებისა და სხვა დეკორატიული მცენარეების დატვირთული ერთი ვაგონი. (საკდესი).

დამთავრდა მეორე ხუთწლედის სესხის მე-12 ჯირაჟი

კრასნოდარი, 19 აგვისტო (საკდესი). გუშინ საღამოს საზაფხულო თეატრში დამთავრდა მეორე ხუთწლედის (მეოთხე წლის გამოშვების) სესხის XII ტირაჟი. გათამაშებულ იქნა 1.130 ათასი მოგება 184.420 ათასი მანეთის რაოდენობით, აქედან 200 მოგება — სამ-სამი ათასი მანეთის რაოდენობით.

პარკის დამზადების გეგმა შესრულებულია

კასპის რაიონმა მეორე გამოკვების აბრეშუმის პარკის დამზადების გეგმა 150 პროცენტით შეასრულა. დამზადებულია 1.800 კილოგრამი პარკი, ნაცვლად 1.200-სა.

აბრეშუმის პარკის დამზადების წლიური გეგმა კი შესრულებულია 122 პროცენტით.

საქ. კ. პ. (ბ) კასპის რაიკომის
მდივანი კეზერაშვილი
რაიაღმასკომის თავმჯდომარე
სიდამონიძე

215 ჰექტარზე

(გურჯაანი, საკ. კორესპონდენტისგან)

გურჯაანის რაიონმა მეორე გამოკვების აბრეშუმის პარკის დამზადების გეგმა 215 პროცენტით შეასრულა. გეგმით გათვალისწინებული 1500 კილოგრამი პარკის ნაცვლად დამზადებულია 3.226 კილოგრამი.

მ. ჩირიკაშვილი

იაპონური ფირმის „მაცუო-დოკიარდის" უკანონო მოქმედება

ვლადივოსტოკი, 17 აგვისტო (საკდესი). ა. წ. 24 ივლისს თავის პასუხში იაპონიის მემორანდუმზე საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატმა აღნიშნა, რომ იაპონიის მთავრობა ხელს უწყობს „მაცუო დოკიარდის" ფირმის უკანონო მოქმედებას. ამ ფირმამ არა მარტო უარი სთქვა იმაზე, რომ ჩაგვაბაროს შეკვეთილი გემები, არამედ იმაზედაც, რომ დაგვიბრუნოს აღებული ავანსი 1.647.750 იენის რაოდენობით. აი ამ აღმაშფოთებელი საქმის ისტორია.

სსრ კავშირის საავაჭრო წარმომადგენლობამ იაპონიაში 1936 წლის 18 სექტემბერს ხელშეკრულება დასდო ქ. ტოკიოში იაპონიის ფირმა „მაცუო დოკიარდისთან" იმის შესახებ, რომ ხსენებულ ფირმას აეგო და სსრ კავშირისათვის ჩაებარებინა სამი გემი.

ხელშეკრულების მიხედვით ფირმა მოვალეა ჩააბაროს გემები 1937 წლის 25 მაისიდან 30 ივნისამდე. ეს ვადები ფირმამ არ დაიცვა და მოითხოვა მისთვის შეკვეთილი გემების ჩაბარების ვადების გაგრძელება. სსრ კავშირის საავაჭრო წარმომადგენლობამ იაპონიაში შესაძლოდ სცნო დათმობაზე წასვლა და 1937 წლის 23 აგვისტოს დადებული დამატებითი შეთანხმებით დაწესდა გემების ჩაბარების ახალი ვადები — 1937 წლის 1 დეკემბრიდან 1938 წლის 1 მარტამდე. შემდეგ 1937 წლის 20 ნოემბრის დამატებითი **შეთანხმებით** საავაჭრო წარმომადგენლობა დასთანხმდა გაედიდებინა 1936 წლის 18 სექტემბრის ხელშეკრულებით შეკვეთილი გემების ღირებულება. სამივე შეკვეთილი გემის საერთო ღირებულება 2.535.000 იენს შეადგენდა. 1937 წლის 20 ნოემბრის შეთანხმების შესაბამისად ღირებულების გადიდებამ შეადგინა ხელშეკრულებით დაწესებული ღირებულების 25 პროცენტი, ანუ 633.750 იენი.

საავაჭრო წარმომადგენლობის მიერ ორი ხსენებული დამატებითი შეთანხმების დადება მოწმობს, რომ საავაჭრო წარმომადგენლობა მიისწრაფოდა კეთილსასურველად დაეკმაყოფილებინა ფირმის თხოვნა გემების ჩაბარების ვადების გაგრძელებისა და გემების ღირებულების გადიდების შესახებ, თუმცა 1936 წლის 18 სექტემბრის ხელშეკრულებით საავაჭრო წარმომადგენლობას ამ მხრივ არა მარტო არ უკისრნია რაიმე ვალდებულება, არამედ უფლება ჰქონდა, თუ ფირმა არ დაიცავდა ხელშეკრულებით დაწესებულ ჩაბარების ვადებს, მოეთხოვა ფირმისაგან პირგასამტეხლოს გადახდა. 1938 წლის მარტის დამდეგისათვის (1937 წლის 3 აგვისტოს დამატებითი შეთანხმებით დაწესებულ ვადაზე სამი თვის გადამეტებით) აღნიშნული გემებიდან საბოლოოდ ჩასაბარებლად მზად იყო პირველი გემი „ბოლშევიკი". დანარჩენი ორი გემი „კომსომოლეცი" და „ვოლოჩაევეცი" ამ დროისათვის წყალში იყო ჩაშვებული და მათ წყალშივე ამთავრებდნენ.

1938 წლის 12 მარტს ფირმამ მოულოდნელად აცნობა საავაჭრო წარმომადგენლობას, რომ იგი უარს აცხადებს ხელშეკრულების შესრულებასა და უკვე გამზადებული გემის ჩაბარებაზე. ამავე დროს ფირმამ უცხო ექსპერტებს — საავაჭრო წარმომადგენლობის მიმღებთ, რომელნიც თვალყურს ადევნებდნენ გემებიის აგებას, აუკრძალა ფირმის ქარხნის ტერიტორიაზე ყოფნა.

ასეთი განცხადება, რომელიც გაკეთებულ იქნა ხელშეკრულების დადებისა და საავაჭრო წარმომადგენლობისაგან ამ ხელშეკრულების აგარიშში 1.647.750 იენი ავანსის მიღებიდან წელიწადნახევრის გასვლის შემდეგ, კომერციული თვალსაზრისით ყოვლად შეუწყნარებელია და მოწმობს საუსებით არალიალურ დამოკიდებულებას საბჭოთა მხარის წინაშე ნაკისრი ვალდებულების შესრულებისადმი.

ფირმის ამ განცხადების შემდეგ საავაჭრო წარმომადგენლობამ მრავალჯერ სცადა უკანვე მიეღო ფირმისაგან საავაჭრო წარმომადგენლობის მიერ მისთვის მიცემული ავანსი და მიეღო პირგასამტეხლო ხელშეკრულების თანხის 10 პროცენტის რაოდენობით, რაც საავაჭრო წარმომადგენლობას ხელშეკრულების თანახმად ერგებოდა.

უშუალო მიმართვას „მაცუო დოკიარდის" ფირმისადმი და აგრეთვე მე-90 ბანკისა და საზოგადოება „სემიძი ბოეკისადმი", რომლებმაც საავაჭრო წარმომადგენლობას გარანტია მისცეს „მაცუო დოკიარდის" კომპანიისათვის, მოჰყვა დაუსაბუთებელი უხეში უარი საავაჭრო წარმომადგენლობის კანონიერ მოთხოვნათა დაკმაყოფილებაზე. იაპონიის ოფიციალურ ორგანოებსა და მათ შორის საგარეო საქმეთა სამინისტროსადმი მიმართვამ შუამდგომლობით, რომ საავაჭრო წარმომადგენლობისათვის დახმარება აღმოეჩინათ მისი უდაოდ კუთვნილი თანხის მიღებაში, არავითარი შედეგი არ გამოიღო.

საბოლოო ანგარიშში საავაჭრო წარმომადგენლობას სხვა აღარაფერი დარჩენოდა, გარდა იმისა, რომ სარჩელით მიემართნა იაპონიის სასამართლოსათვის ხსენებული სამი ფირმის წინააღმდეგ ავანსის დაბრუნებისა და ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირგასამტეხლოს გადახდის შესახებ. სასარჩელო განცხადება ტოკიოს საოლ

გერმანიის ჯაშუშურ-დივერსიული ცენტრის აღმოჩენა პოლონეთში

ვარშავა, 17 აგვისტო (საკდესი). პოლონეთის დეპეშათა სააგენტო ოფიციალურ ცნობას აქვეყნებს იმის შესახებ, რომ პოლონეთის პოლიციამ სილეზიაში აღმოაჩინა გერმანიის ჯაშუშურ - დივერსიული ცენტრი, რომელსაც მჭიდრო კონტაქტი ჰქონდა გერმანიის სილეზიის ტერიტორიაზე არსებულ ჯაშუშურ ცენტრთან. ამ ცენტრში შედიოდნენ მთელი რიგი პოლონეთის ქვეშევრდომი გერმანელები, რომელნიც მხილებული არიან ინფორმაციის მიწოდებაში გერმანიის ხელისუფლებისათვის პოლონეთის შეიარაღებული ძალების შესახებ და ტერორისტული აქტების მომზადებაში პოლონელ მესაზღვრეთა წინააღმდეგ.

ამ საქმეზე პოლონეთის სილეზიაში დაპატიმრებულია რამდენიმე ათეული პირი, მათ შორის გერმანიის ქვეშევრდომები და აგრეთვე აკრძალული გერმანული ფაშისტური ორგანიზაციებისა და ფაშისტური პროფკავშირების წევრები. ამ ორგანიზაციათა სადგომები პოლიციამ დაბეჭდა.

საფრანგეთ-გერმანიის საზღვარზე

პარიზი, 17 აგვისტო (საკდესი). ჰავასის სააგენტოს ცნობით, საფრანგეთ-გერმანიის საზღვარზე, მეცის რაიონში, გუშინ საფრანგეთის სანაპირო პოსტის საბაჟო მოხელემ საფრანგეთის ტერიტორიაზე შეამჩნია გერმანიის ავტომობილი, რომელშიც სამი კაცი იჯდა; მათგან ორს სამხედრო ფორმა ეცვა. როდესაც საბაჟოს მოხელე ავტომობილს მიუახლოვდა, მანქანაში მყოფნი ეცნენ მას, რაღაც დაჰკრეს და გააბრუეს. საზღვრის დამრღვევლებმა ხელში ჩაიგდეს მისი იარაღი, საწვიმარი და ქუდი, შემდეგ ჩასხდნენ ავტომობილში და მიიმალნენ. მეცის პროკურატურა შეუდგა გამოძიებას.

შეიტყო რა ამ ინციდენტის შესახებ, საფრანგეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ პროტესტი განუცხადა გერმანიის მთავრობას.

საფრანგეთის ნოტა გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტროსადმი

პარიზი, 18 აგვისტო (საკდესი). ფრანგული გაზეთების ცნობებით, საფრანგეთის საელჩომ ბერლინში გერმანიის მთავრობას გადასცა საპროტესტო ნოტა იმ თავდასხმასთან დაკავშირებით, რომელიც განიცადა 16 აგვისტოს საფრანგეთის საბაჟოს მოხელემ მეცის რაიონში. საფრანგეთის ნოტა მოითხოვს ინციდენტის დაუყოვნებლივ გამოძიებას და საფრანგეთის საბაჟოს მოხელეზე თავდასხმაში დამნაშავეთა დასჯას.

გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გუშინ საღამოს განაცხადა, რომ გამოძიება ამ საქმეზე დაწყებულია და რომ მის დამთავრებამდე არავითარი განცხადება არ იქნება გაკეთებული.

ინციდენტი რუმინეთ-უნგრეთის საზღვარზე

ბუქარესტი, 18 აგვისტო (საკდესი). რუმინეთის დეპეშათა სააგენტოს ცნობით, რუმინეთ-უნგრეთის საზღვარზე, ატეიაშის რაიონში (ქალაქ ორადეის სამხრეთით) რამდენიმე უნგრელი მესაზღვრე თავს დაესხა რუმინელ მესაზღვრეთა პატრულს. სააგენტოს სიტყვით, რუმინეთის ტერიტორიაზე ჯერ 4 უნგრელი მესაზღვრე გამოჩნდა და ლაპარაკის გამართვით თავისკენ მიიპყრო რუმინელთა პატრულის ყურადღება. შემდეგ რუმინელ მესაზღვრეთა მახლობლად უეცრად გაჩნდა კიდევ 6 უნგრელი მესაზღვრე, რომლებმაც რუმინელთა პატრულს სროლა აუტეხეს. რუმინელი მესაზღვრეებიდან მოკლულია ერთი და დაჭრილია ერთი. ინციდენტის ადგილზე იპოვეს უნგრეთის არმიის შაშხანების ვაზნის ჰილზები.

რუმინეთის საპროტესტო ნოტა უნგრეთისადმი

ბუქარესტი, 18 აგვისტო (საკდესი). რუმინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა გაფენკუმ უნგრეთს გაუგზავნა საპროტესტო ნოტა რუმინეთ-უნგრეთის საზღვარზე მომხდარ ინციდენტთან დაკავშირებით. რუმინეთის ნოტა მოითხოვს შეიქმნას შერეული კომისია ინციდენტის გარემოებათა გამოსარკვევად.

ფინეთის საზოგადოებრიობა სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის შესახებ

ჰელსინკი, 17 აგვისტო (საკდესი). მოსკოვში გამართული სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენიდან ფინეთს დაბრუნდნენ პირველი ექსკურსანტები. ისინი აღტაცებით ლაპარაკობენ ყოველივე იმაზე, რაც ნახეს, და აღნიშნავენ საკოლმეურნეო მიწათმოქმედების შესანიშნავ მიღწევებს საბჭოთა კავშირში.

ექსკურსანტების ერთერთი ჯგუფის ხელმძღვანელმა განაცხადა: „ჩვენ გვეგონა, რომ ენახეთ ზღაპარი „ათასი და ერთი ღამიდან". მრავალრიცხოვანი პავილიონები გვიჩვენებენ, თუ რა უდიდესი სიმდიდრენი მოეპოვება საბჭოთა ქვეყანას".

ფინეთის პრესა გამოფენას დიდ ყურადღებას უთმობს. „სუომენ სოსიალი დემოკრატიმ" გამოაქვეყნა სეიმის დეპუტატის ვალფრიდ ესკოლას დიდი სტატია. ესკოლა სწერს, რომ თვითეული პავილიონი ცალკე ღირსშესანიშნაობას წარმოადგენს. პავილიონი „უკრაინა" მკაფიოდ ასახავს მსოფლიოს ერთ-ერთი ყველაზე უნაყოფიერესი კუთხის წარმატებებს. ლაპარაკობს რა სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებლობასა და ტრანსპორტზე, ესკოლა ჰფიქრობს, რომ ისინი საბჭოთა კავშირში ფრიად მაღალ დონეზე არიან.

პულკოვოს ობსერვატორია

(დაარსების 100 წლისთავის გამო.)

პულკოვოს გორაკზე, ლენინგრადის მახლობლად, მდებარეობს სსრ კავშირის მთავარი ასტრონომიული ობსერვატორია.

აქ სწარმოებს ცის გულმოდგინე შესწავლა. მძლავრი ინსტრუმენტებით შეიარაღებული ასტრონომები თანდათანობით ხდიან ფარდას სამყაროს საიდუმლოებებს, სწავლობენ ცის სხვადასხვა სხეულების მოძრაობისა და აღნაგობის თავისებურებებს, სწავლობენ მზის, ვარსკვლავებისა და პლანეტების ბუნებას.

ოდესღაც პულკოვოს ობსერვატორია რუსეთში თითქმის ერთადერთი ასტრონომიული დაწესებულება იყო, სადაც რამდენიმე მეცნიერი აწარმოებდა თავის გამოკვლევებს, რაც ძალიან ცოტასთვის თუ იყო გასაგები. ობსერვატორია შეჰქმნა განთქმულმა ასტრონომმა ვ. ი. სტრუვემ, როგორც ასტრონომიულ დაკვირვებათა სადგური ცაზე ვარსკვლავების ზუსტი მდებარეობის გამოსარკვევად. მუშაობის შედეგი უნდა ყოფილიყო ვარსკვლავთა მდებარეობის კატალოგები, რომლებიც საჭიროა გეოდეზიური სამუშაოებისათვის, გეოგრაფიული განსაზღვრისათვის, რუკების აგებისათვის.

ამ ამოცანის გადასაჭრელად ობსერვატორიას ჰქონდა საუცხოო ინსტრუმენტები, რომლებიც ახლაც რეგულარულად მუშაობენ. ასი წლის წინათ ცის დასაკვირვებელი იარაღები, რომლებიც პულკოვოს ობსერვატორიას ჰქონდა, თავისი სიმძლავრით მნიშვნელოვნად უკეთესი იყვნენ ყველა სხვა ობსერვატორიის მოწყობილობაზე. პულკოვოში წარმოებული დაკვირვებანი ვარსკვლავებზე წარმოადგენდნენ სიზუსტის შედეგს. ვარსკვლავთა სამყაროს ფართო გამოკვლევამ ობსერვატორიას შეუქმნა მსოფლიოს ასტრონომიული დედაქალაქის სახელი. პულკოვოში მოდიოდნენ სასწავლებლად და მისი მუშაობის გასაცნობად ევროპელი, ამერიკელი ასტრონომები. თანდათანობით ასტრონომიული გამოკვლევების ამოცანები და შესაძლებლობანი მეტად გაფართოვდნენ. ფიზიკური მეთოდების — სპექტრული ანალიზის, ფოტომეტრიისა და ფოტოგრაფიის გამოყენებამ შესაძლებელი გახადა ცის სხეულების ფიზიკური ბუნების შესწავლის დიდი განვითარება. ობსერვატორიაში დადგმულ იქნა პულკოვოს განთქმული ტელესკოპი—ერთერთი ყველაზე უდიდესი მსოფლიოში და რამდენიმე სხვა იარაღი, რომლებმაც შესაძლებელი გახადეს მნათობთა ფიზიკური ბუნების შესწავლის გაშლა. მომდინარე საუკუნის დასაწყისში მნიშვნელოვნად გაიზარდა იმ პრობლემათა ფარგლები, რომელთა გადაჭრაზეც მუშაობდა ობსერვატორია; მაგრამ პულკოვოს ობსერვატორია რევოლუციამდე რჩებოდა კარჩაკეტილ დაწესებულებად, რომელიც ყველასათვის არ იყო მისაწვდომი.

პულკოვოს ობსერვატორია ერთ-ერთია სსრ კავშირის მრავალ ასტრონომიულ დაწესებულებათაგან. მას აქვს უმდიდრესი მოწყობილობა, ჰყავს მეცნიერთა საუცხოო კადრები, რომლებიც უზრუნველჰყოფენ კვლევითს მუშაობას ასტრონომიის სხვადასხვა დარგში. საბჭოთა მთავრობის განსაკუთრებული ყურადღების მეოხებით პულკოვოს ობსერვატორიამ და მისმა განყოფილებებმა სიმეიზში და ნიკოლაევში მიიღეს ახალი ძვირფასი იარაღები—სსრ კავშირში ყველაზე დიდი ტელესკოპი — რეფლექტორი, რომლის სარკის დიამეტრი უდრის ერთ მეტრს, დიდი სპექტროგრაფი მზის დეტალური გამოკვლევისათვის, სპექტროჰელიოსკოპი და მთელი რიგი სხვა ძვირფასი ხელსაწყოები. ბევრი მათგანი დამზადებულია სსრ კავშირში. საბჭოთა ხელისუფლების არსებობის მანძილზე რამდენჯერმე გაიზარდა ობსერვატორიის მეცნიერ მუშაკთა რიცხვი. მოვიდა ახალი შევსება — ახალგაზრდა ასტრონომები, რომლებმაც გაიარეს საბჭოთა სკოლა. ძველი სპეციალისტების ძვირფასი გამოცდილების გადმოღებით მათ გამოაცოცხლეს ობსერვატორიის მეცნიერული ცხოვრება.

ობსერვატორიის მოღვაწეობაში კვლავ დიდი მნიშვნელობა აქვთ ვარსკვლავთა მდებარეობის გამოკვლევის სამუშაოებს. დაამთავრა რა მრავალი წლის განმავლობაში წარმოებული დაკვირვება, რომლის შედეგი იყო ვარსკვლავთა ადგილების 1925 და 1930 წლების კატალოგები და მთელი რიგი სხვა კატალოგები, ობსერვატორია შეუდგა ასტრომეტრიულ სამუშაოებს ახალი პროგრამის მიხედვით.

დასმულია სუსტ ვარსკვლავთა მდებარეობის გამორკვევის ამოცანა. მთავრდება ცაშკაშა ვარსკვლავთა მდებარეობის გამოსარკვევი მუშაობა, რომელსაც ერთსა და იმავე დროს ასრულებს საბჭოთა კავშირის ხუთი ობსერვატორია. ეს კოლექტიური მუშაობა, რომელსაც პულკოვოს ობსერვატორია ხელმძღვანელობს, იძლევა ვარსკვლავთა კატალოგს, რომელიც საჭიროა სსრ კავშირში გეოდეზიური განსაზღვრებისათვის.

ჩვენი ქვეყნის საბალხო-სამეურნეო ცხოვრებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს ზუსტი დროის სამსახურს. დროის რეგულირება და შემოწმება ხდება ობსერვატორიებში ცის დაკვირვებათა მიხედვით. პულკოვოს ობსერვატორიაში არსებობს ცენტრი, რომელიც აერთიანებს დროის სამსახურს სსრ კავშირში; აქ არა მარტო სწარმოებს რადიოსადგურების საშუალებით ზუსტი დროის სიგნალების გადაცემა, არამედ აგრეთვე იღებენ და ამოწმებენ დროის იმ გადაცემას, რომლითაც სარგებლობენ სხვადასხვა სამუშაოებზე საბჭოთა კავშირში.

უკანასკნელი წლის განმავლობაში პულკოვოს ობსერვატორიაში მიღებულია ახალი საინტერესო შედეგები ასტრონომიული განსაზღვრისათვის და კერძოდ დროის განსაზღვრისათვის ფოტო-ელექტრო მიმღებთა გამოყენების დარგში.

პულკოვოს ობსერვატორიაში რეგულარულად სწარმოებს მზის გამოკვლევა და მზეზე წარმოებული პროცესების შესწავლა დედამიწის მოვლენებთან მათი კავშირის გამოსარკვევად.

ამასწინათ ობსერვატორიაში გამოირკვა, რომ შესაძლებელია დედამიწის ატმოსფეროში მოვლენათა წინასწარმეტყველება მზის დაკვირვების გამოყენებით. ამ შედეგებს შეიძლება მეტად დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობა ჰქონდეთ.

1936 წლის 19 ივნისის მზის დაბნელების დროს განსაკუთრებით ფართოდ იქნა მოწყობილი გამოკვლევა. ამჟამად უკვე არის ამ გამოკვლევათა უმნიშვნელოვანესი შედეგები, რომელთა ორგანიზაციაში და გატარებაში პულკოვოს ობსერვატორიამ ხელმძღვანელი როლი შეასრულა.

დაბნელების დროს მიღებული ფოტოსურათების გულმოდგინედ შესწავლის შემდეგ გამოირკვა სრულიად ახალი მონაცემები მზის გვირგვინის — მზის გარემომცველი სხივოსანი შუქის — სტრუქტურის შესახებ. ეს ახალი შედეგები შესაძლებლობას იძლევიან მტკიცე ნიადაგზე იქნას დაყენებული საკითხი მზის ზედაპირის ფენებში მოვლენათა ბუნების შესახებ.

ამჟამად პულკოვოს ობსერვატორიამ, როგორც სხვა საბჭოთა ასტრონომიულმა ობსერვატორიებმა და ინსტიტუტებმა, გაშალა მზადება მზის დაბნელების დასაკვირვებლად, რაც 1941 წელს უნდა მოხდეს.

უკანასკნელი წლების განმავლობაში პულკოვოს ობსერვატორიის მუშაკებმა მოახდინეს მრავალი გამოკვლევა ასტრონომიის სხვადასხვა დარგში. კომეტებისა და პლანეტების მოძრაობის დარგში მუშაობა იძლევა ახალ მასალას კომეტების, დიდი პლანეტებისა და მზის ფიზიკური ბუნების შესახებ, ვარსკვლავებისა, ვარსკვლავთა გროვებისა და სხვ. მოძრაობისა და ფიზიკური ბუნების შესახებ. პულკოვოში ამასწინათ დამთავრდა იმ ვარსკვლავთა მოძრაობის კატალოგი, რომლებიც გამორკვეულია ცის ფოტოგრაფიით.

შესანიშნავი მიღწევებია მოპოვებული უკანასკნელ წლებში პულკოვოს ობსერვატორიის სიმეიზის განყოფილებაში ვარსკვლავთა სპექტრების შესწავლის დარგში. ვარსკვლავის სპექტრის მიხედვით შეიძლება გავიგოთ როგორც ვარსკვლავის სისწრაფე, ისე მისი ზედაპირის ფენების აღნაგობის თავისებურებანი, ტემპერატურა და სხვა მონაცემები. სიმეიზში ვარსკვლავთა სპექტრების დამუშავება წინ უსწრებს ევროპის სხვა ობსერვატორიების ანალოგიურ გამოკვლევებს. საინტერესო შედეგებს იძლევა მცირე პლანეტების დაკვირვება, რომელიც ყოველწლიურად სწარმოებს სიმეიზში.

პულკოველ ასტრონომები მუშაობენ სსრ კავშირში სამხრეთის დიდი ობსერვატორიის შესაქმნელად, რომელიც შეიარაღებული იქნება პირველხარისხოვანი თანამედროვე მოწყობილობით და რომელსაც ექნება პულკოვოზე უფრო ხელსაყრელი ატმოსფერული პირობები.

უეჭველია, რომ უახლოეს წლებში ახალი დიდი ობსერვატორია შექმნილი იქნება. ეს უფრო შესაძლებელს გახდის საბჭოთა ასტრონომიის ზრდას.

პულკოვოს ობსერვატორიის ასი წლის იუბილე წარმოადგენს დიდ მოვლენას მეცნიერებაში და საბჭოთა ასტრონომიის დღესასწაულს. ობსერვატორიის ასი წლის იუბილეს მიეძღვნება სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის სპეციალური სესია.

პროფ. ს. კ. ვსეხსვიატსკი

სანაოსნო სადგური მცხეთაში გამოსასვლელ დღეს.
საკდესის ფოტოქრონიკა

საბჭოთა ავიაციის დღე წულუკიძის რაიონში

საბჭოთა ავიაციის დღე წულუკიძის რაიონის ყველა წარმოება-დაწესებულებასა და კოლმეურნეობაში დიდი ზეიმით ჩატარდა. თავდაცვა-ავიაქიმმა და ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა ეს დღე ახალი გამარჯვებებით აღნიშნეს.

120 წვევამდელმა ავიაციის დღესთან დაკავშირებით ჩაბარა „მშო" პირველი საფეხურის ნორმები. სანტარული თავდაცვის პირველი საფეხურის ნორმები ჩაბარა 90 წვევამდელმა. 80 წვევამდელის მონაწილეობით 25 კილომეტრზე მოეწყო გასამხედროებული გადარბენა მარშრუტით წულუკიძე — ხიდი. გადარბენა წარმატებით დამთავრდა. ფეხბურთის მოედანზე ჩატარდა შეჯიბრება ფეხბურთისა და ფრენბურთის საქალაქო და საკოლმეურნეო გუნდებს შორის. შეჯიბრებას დიდძალი ხალხი დაესწრო.

საღამოს ქალაქის ბაღის ესტრადაზე და კინო-თეატრში უჩვენეს სურათები სახელოვანი საბჭოთა მფრინავების ცხოვრებიდან.

ტ. ჩიქოვანი

საკავშირო კონკურსი ერთმოქმედებიან პიესაზე

ნ. კ. კრუპსკაიას სახელობის ხალხური შემოქმედების საკავშირო სახლი და გამომცემლობა „ისკუსტვო" აცხადებენ კონკურსს ერთმოქმედებიან პიესაზე თვითმომქმედი თეატრებისთვის.

საუკეთესო პიესებისთვის დაწესებულია 12 პრემია 15.000 მანეთიდან 5.000 მანეთამდე თითო. საკონკურსო პიესა შეიძლება დაიწეროს საბჭოთა კავშირის ხალხთა ყველა ენაზე. კონკურსის პირობების შესახებ დაწერილებითი ცნობებისათვის უნდა მიმართონ შემდეგი მისამართით: მოსკოვი, ცვეტნოი ბულვარი, 25. გამომცემლობა „ისკუსტვო".

ლ. კეცხოველის სახელობის პარტპროპაგანდის სახლი

20 აგვისტოს 26 კომისრის სახელობის რაიკომის პარტკაბინეტში—ამხ. გაბუნიას ლექცია თემაზე: ბოლშევიკების პარტია პროლეტარიატის დიქტატურისათვის ბრძოლაში. ქართულ ენაზე. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

ესტრადის თეატრის შენობაში —ლექცია თემაზე: საერთაშორისო მდგომარეობის შესახებ. ქართულ ენაზე. დასაწყისი საღამოს 7 საათზე.

პარტკალენდარი

საქ. კ. პ. (ბ) ბათუმის რაიკომი აცხადებს, რომ საკანდიდატო ბარათი № 1262939, გაცემული ამავე რაიკომის მიერ შოქრი რეზეყინ-ძე ფარტენაძის სახელზე, საკანდიდატო ბარათი № 1667566, გაცემული ამავე რაიკომის მიერ სერგო გიტოს-ძე ქათამაძის სახელზე, საკანდიდატო ბარათი № 1667526, გაცემული ამავე რაიკომის მიერ მამუდ ახმედის-ძე კახიძის სახელზე, და პარტბილეთი № 2856039, გაცემული ამავე რაიკომის მიერ რაფიელ პატიონის-ძე თალაკვაძის სახელზე, დაკარგულია და ჩაითვალოს გაუქმებულად.

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის მოლოტოვის სახელობის რაიკომი აცხადებს, რომ საკანდიდატო ბარათი № 0341055, გაცემული ქ. მოსკოვის მოლოტოვის სახელობის რაიკომის მიერ გიორგი არისტარხის-ძე ბათმანოვის სახელზე, დაკარგულია და ჩაითვალოს გაუქმებულად.

დღეს კინო-თეატრებში

რუსთაველი — მხედრები, **ოქტომბერი**— გემის გზა, **დამკვრელი** (ზამთრის) — უშიშარნი (საზაფხულო)—11 იელისი, **კომკავშირელი** (ზამთრის)—უკანასკნელი ღამე, (საზაფხულო)—სოროჩინის ბაზრობა, **ლუქსემბურგი** — პეტერი, **სპარტაკი**— რუსლან და ლიუდმილა, **26 კომ. სახ.**— მონოლოლეთის შვილი, **კომინტერნი**—ოქროს გასაღები, **ორჯონიკიძის სახ. კ. დ. ც. პ.**— ლენინი 1918 წელს.

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ვ. ხატიაშვილი

სახელმწიფო ფილარმონიის ბაღი
(პლეხანოვის პროსპ. № 123, ტელ. 3-18-50)

საზაფხულო თეატრი
20 აგვისტოს
მუდმ. ადგ. ტალ. № 84
სილვა მუს. კომ. 3 მოქ.
სამხატვრო ხელმძღვანელი ა. ნ ოლგარი

21 აგვისტოს მუდმ. ადგ. ტალ. № 85
როზ-მარი მუს. კომ. 3 მოქ.
დასაწყისი საღამოს სრულ 9 საათზე
საღამოს 6 საათ. 11 საათამდე.

ღია ესტრადა 20 აგვისტოს
მოსკოვის და თბილისის ესტრადის საღამო
დასაწყისი საღამოს 10 საათზე.
ბაღში სასულე ორკესტრი ხანაგოვის ხელმძღვანელობით.

თბილისის ზ. პ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის ლენინის ორდენოსან სახელმწიფო თეატრს ესაჭიროება სცენის თანამშრომლები-სვეტისვეტები (მამაკაცები.)
პირობების გასაგებად მიმართეთ რეჟისორის ასისტენტს ამხ. **მძინარაშვილს** დილის 10 საათიდან 11 საათამდე ყოველდღე. 150 3—2

თბილვაჭრობის კადრების განყოფილება
1939-40 სასწავლო წლისათვის იღებს მოსწავლეებს სავაჭრო საქონელმცოდნეობის ერთწლიან სკოლაში და თბილისის მკვიდრ მცხოვრებთ ქალთა ექვსთვიან სავაჭრო კურსებზე მისაღებად საქვაჭრობის კომისარიატის სასწავლო კომბინატში.
სკოლა ამზადებს სექციონერებს და გამყიდველებს სასურსათო განხრით, კურსები კი — სექციონერ და გამყიდველ ქალებს ამავე განხრით.
სკოლაში მიიღებიან ვაჟები და ქალები 15-დან 30 წლამდე, კურსებზე — მხოლოდ ქალები ამავე ასაკისა, არანაკლებ, ვიდრე არასრული საშუალო სკოლის (შვიდწლედის) განათლებით.
შემსვლელებმა უნდა წარმოადგინონ შემდეგი საბუთები:
მოწმობა წლოვანობის, ჯანმრთელობის და განათლების შესახებ, ორი ფოტოსურათი და თბილისის პასპორტი (პირადად)
შემსვლელთათვის იწარმოებს გამოცდები შემდეგ საგნებში: 1. ქართულ ენაში, 2. რუსულ ენაში, 3. მათემატიკაში (წერა და ზეპირი) და 4. პოლიტიკოდნაში შვიდწლედის ფარგლებში.
შენიშვნა: უგამოცდოდ ჩაირიცხებიან არასრული საშუალო სკოლის (შვიდწლედის) კურსდამთავრებული ფრაადონები.
სკოლაში ჩარიცხულ მსმენელებს მიეცემათ სტიპენდია 75-დან 120 მანეთამდე.
განცხადებების და საბუთების მიღება, აგრეთვე ახსნა განმარტება ამ მხრივ გაუგებარ საკითხებზე სწარმოებს ა. წ. 27 აგვისტომდე ყოველდღე დილის 9 საათიდან დღის 3½ საათამდე თბილვაჭრობის კადრების განყოფილებაში ამხ. ადამიასთან და მელიქიშვილთან. პუშკინის ქუჩა № 5, მეოთხე სართული.
1111 **თბილვაჭრობის კადრების განყოფილება.**

თბილისის საფეიქრო ინდუსტრიული ტექნიკუმი აწარმოებს მონაფეთა მიღებას 1939-40 სასწავლო წლისათვის.
ტექნიკუმი ამზადებს საფეიქრო მრეწველობის ტექნიკოსებს. ტექნიკუმში მიიღებიან არასრული საშუალო სკოლის (შვიდწლედი) კურსდამთავრებული ორივე სქესის მოქალაქენი 17-დან 25 წლამდე.
განცხადებების მიღება და გამოცდები იწარმოებს 1 სექტემბრამდე შემდეგ საგნებში: 1. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა და ზეპირი), 2. რუსული ენა, 3. მათემატიკა (წერა და ზეპირი), 4. ფიზიკა, 5. კონსტიტუცია.
მეორე კურსზე დაიშვებიან მე-9 კლასის ფრიადოსნები.
შენიშვნა: იმ კურსდამთავრებულებს, რომლებსაც წარმოება ვერ გამოიყენებს, ნება ეძლევათ საწარმოო სტაჟის გაუვლელად განაგრძონ სწავლა უმაღლეს სასწავლებელში.
ტექნიკუმში შესასვლელად საჭიროა: 1. განცხადება ტექნიკუმის დირექტორის სახელზე, 2. ავტობიოგრაფია, სამი შემოწმებული ფოტოსურათი, 3. განათლების მოწმობა, 4. მეტრიკული ამონაწერი, 5. ჯანმრთელობის მოწმობა, 6. პასპორტი.
ტექნიკუმში ჩარიცხულნი უზრუნველყოფილი იქნებიან სტიპენდიით საერთო წესით და მიღებულთა 40% ბინით.
მისამართი: თბილისი, დიღუბე, ბრძოლის ქუჩა № 108 ა, მაუდის ფაბრიკასთან.
1110 **დირექცია.**

თბილისის სჰალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
აცხადებს, რომ პროფესორ-პედაგოგიური პერსონალის პირნი ვალდებულნი არიან გამოცხადნენ უნივერსიტეტში ა. წ. 31 აგვისტოს დიღის 10 საათზე.
სტუდენტებისათვის გამოცხადება სავალდებულოა ა. წ. 1 სექტემბერს დილის 9 საათისათვის. საპატიო მიზეზის გარეშე გამოუცხადებლობის შემთხვევაში სტუდენტი გაირიცხება უნივერსიტეტიდან.
150 **რექტორი დ. ყიფშიძე.**

საზკვეების თბილისის ბრესპის სასკოლო კვების სამმართველოს ესაჭიროება სკოლის გუფეტებისათვის გამოცდილი მომუშავენი.
მიმართეთ სასკოლო კვების სამმართველოს ა. წ. 22 აგვისტომდე. კიროვის ქ. № 10.
312 **დირექცია.**

სხვადასხვა კავშირის სისტემაში შემავალ არტელ „მესარკის" დასკვნითი ბალანსი 1939 წლის 1 იანვრისათვის.

აქტივი			პასივი		
№№ რიგ.	მუხლების დასახელება	თანხა	№№ რიგ.	მუხლების დასახელება	თანხა
1	ძირითადი საშუალებანი	26935	1	ფონდები	110775
2	ნედლეული და მასალა	79308	2	გრძელვადიანი კრედიტები	16000
3	წარმოება და გადამუშავება	7451	3	მოკლევადიანი კრედიტები	14700
4	პროდუქცია და საქონელი	38691	4	ანგარიშსწორება	33592
5	მცირეფასიანი და სწრაფსაცვეთი ინვენტარი	9675	5	ბალანსთა მოძრაობა ანგარიშსწორებანი	2685
6	ფულადი საშუალებები	14023	6	მოგება	71820
7	სამუალებანი ანგარიშსწორებაში	8247			
8	გადაგზავნილი საქონელი	29432			
9	ხარჯები სპეცფონდების ანგარიშში	54			
10	განყენებული საშუალებები	35756			
	ბალანსი	249572		ბალანსი	249572

მოგებისა და ზარალის ანგარიში

№№ რიგ.	ხარჯები და ზარალი	თანხა	№№ რიგ.	შემოსავალი და საერთო მოგება	თანხა
1	სხვადასხვა ხარჯები და ზარალი	29190	1	შემოსავალი რეალიზაციით	100247
			2	სხვადასხვა შემოსავალი	763
	სულ	29190		სულ	101010
	მოგება	71820		ზარალი	—
	ბალანსი	101010		ბალანსი	101010

ბალანსი დამტკიცებულია საბალანსო კომისიის მიერ 1939 წ. იანვრის 28. ოქმი № 5.
გამგეობის თავმჯდომარე **ქ. კოგბახიძე.** მთ. ბუღალტერი **ვარდოსანიძე.** 669

თბილისის არქიტექტურულ-საამშენებლო ტექნიკუმში გრძელდება შემომსვლელთაგან განცხადებების მიღება.
მისაღები გამოცდები დაიწყება 25 აგვისტოს.
მისამართი: თბილისი, ვაკე, მარის ქ. № 29.
ტელეფონი 3-06-23.
2819 **დირექტორი ინჟ. ს. ე. დიასამიძე.**

საქდეს სასწრაფოდ ესაჭიროება გამოცდილი მემანქანე
ქართულ ენაზე
პირობების გაგება საქდესში, რუსთაველის პრ. № 36, მეოთხე სართული.

სტამბა „კომუნისტი" ღებულობს მოწაფეებს საამწყობო საამქროსათვის.
მსურველებს შეუძლიათ მიმართონ სტამბა „კომუნისტის" კადრების განყოფილებას — ამხ. ბახიძეს. ლენინის ქ. № 28, მე 3 სართული. **დირექცია**

ბავშვთა საავადმყოფოს თანამშრომლები მწუხარებას გამოსთქვამენ ამავე საავადმყოფოს ოფთიალმოლოგიის გამგის ვალერიან ერისთავის მამის
შამადავლეს (სიმონი)
გარდაცვალების გამო. გამოსვენება 20/VIII, 6 ს. ნიკოლაძის, 29. 2839

დედა ოლია ჯანჯღავა, დედამთილი ჩატა, მამამთილი ნიკოლოზ შენგელია შვილებით მალვათი, თამარით, ბაბუსიათი, სიძეთ შინ მაჭარაძით იუწყებიან დაუვიწყარ
საშა ალექსანდრეს-ასულ ჯანჯღავა-შენგელიას
გარდაცვალებას. 2837

შვილები გრიგოლ, ალექსანდრე, რძლები ელისაბედ, ნინო, შვილიშვილები დავით მეუღლე თამარით, შაქრო, დოდა, ბაბულია, თამარ, ნინო, ოთარ იუწყებიან
ბარბალე სამსონის-ასულ მამამთავარიშვილის
გარდაცვლებას. გამოსვენება 20/VIII, 6 ს. რენინგერის, 12. 2838

დამწუხრებული მეუღლე პელაგია, შვილი გიორგი, შვილიშვილები ციასნა, მურიკო ბალამწარაშვილები, რძალი ირა ტატიშვილი, ძმისწულები დარიკო, ანტონ იუწყებიან
შიო ზაქარიას-ძე ბალამწარაშვილის
გარდაცვალებას. პანაშვიდი ყოველდღე 7 ს. გამოსვენება საქილოს, 21, 5 ს. 21/VIII. 2836

მეუღლე ვახუშტი შენგელია შვილით ფლორათი. იუწყება ძვირფას და დაუვიწყარ
საშა ალექსანდრეს-ასულ ჯანჯღავა-შენგელიას
გარდაცვალებას. გამოსვენება 20/VIII, 5½ ს. ძნელაძის მეორე ჩიხი № 5. 2837

რედაქციისა და გამომცემლობის მისამართი: თბილისი, ლენინის ქუჩა № 28, ტელეფონები: პასუხისმგებელი მდივნის—3—08—67, პ.-მბ. მდივნის მოადგილისა—3—06—88, განყოფილებებისა: პარტიულის—3—57—61, პროპაგანდის და პრესის მიმოხილვის—3—81—34, სასოფლო-სამეურნეოს—3—73—40, საბჭოთა მშენებლობის და განათლება-ჯანმრთელობის—3—80—83, მრეწველობისა და ინფორმაციის—3—80—84, წერილების—3—73—24, 3—80—81. პ.-მ. მორიგის—3—81—65, გამოცემლობის—3—51—81, სტამბის დირექტორის—3—77—70, ხელნაწერები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

ამხ. ს. თოდრიის სახელობის სტამბა „კომუნისტი", თბილისი, ლენინის ქ. № 28. მთავლიტის რუმონაცემი—294